

Pöytäkirja Kokoomuksen eduskuntaryhmän kokouksesta 1.2.52. Läsnä olivat edustajat Ahmavaara, Borg-Sundman, Hakala, Hallberg, Hamara, Heikkilä, Heitto, Hetemäki, Honkala, Huttunen, Innala, Junnila, Koivisto, Kosola, Kölli, Lappi-Seppälä, Nikkola, Nuorsaari, Pohjala, Saariaho, Saura, Seppälä, Tuurna, Wiherheimo, Virkki ja J. Wirtanen. Puhetta johti Ahmavaara ja pöytäkirjan laati varat. Varjola.

1 §.

Puheenjohtaja lausui tervehdyssanat uusille valtiopäiville saapuneille ryhmätovereilleen.

2 §.

Ryhmän puheenjohtajaksi valittiin uudelleen ed. Ahmavaara 21 äänellä. Ed. Hetemäki ja Salminen saivat kumpikin 2 ääntä.

3 §.

I varapuheenjohtajaksi valittiin ed. Hetemäki 18 äänellä, ed. Heikkilän saadessa 4, ed. Tuurnan 3 ja ed. Sauran 1 ääntä.

4 §.

II varapuheenjohtajaksi valittiin ed. Virkki 21 äänellä, ed. Heikkilän saadessa 3 ja ed. Pohjalan ja Tuurnan kummankin 1 ääntä.

5 §.

Ryhmän sihteereiksi valittiin uudelleen ed. Hakala ja Innala.

6 §.

Ryhmän rahastonhoitajaksi valittiin niinikään uudelleen ed. Junnila.

7 §.

Ryhmän piiskuriksi valittiin ed. Kosola.

8 §.

Ryhmän valtuuskuntaan - jota toimintakykyisyyden lisäämiseksi päätettiin supistaa - valittiin puheenjohtajan ja varapuheenjohtajien lisäksi ensimmäinen sihteeri Hakala, rahastonhoitaja Junnila sekä ed. Salminen, Honkala ja Pohjala.

9 §.

Ryhmän ehdokkaiksi suuren valiokunnan jäsenten vaalissa päätettiin asettaa entiset edustajat.

10 §.

Tarkistajain tehtävään päätettiin asettaa ehdokkaiksi ed. Borg-Sundman ja ed. Virtanen (varajäseneksi). Asianmukaisena pidettiin sellaista työjakoa, että jälkimmäinen toimisi tarkistajana tiistaista perjantaihin ja ed. Borg-Sundman helsinkiläisedustajana muina päivinä.

11 §.

Mahdollisten muutosehdotusten valmistelu valiokuntapaikkojen suhteen annettiin valtuuskunnan tehtäväksi.

Pöytäkirjan vakuudeksi:

Alpo Kärjola

Pöytäkirja laadittu kokoomus-
puolueen ryhmäkokouksessa lauantaina
helmikuun 2 päivänä 1952. Läsnä oli
n. puolet ryhmän jäsenistä. Puhetta
johti ryhmän puheenjohtaja A. Ahmavaa-
ra ja sihteerinä toimi toinen sihteeri
Aune Innala.

1 §.

Puheenjohtaja Ahmavaara ilmoitti ryhmän valtuuskunnan
kokouksessaan harkinteen valmistelevasti valiokuntain jäse-
nien vaalia varten tehtävää ehdotusta ryhmän valiokuntapai-
koista ja päättäneen ryhmälle ehdottaa, että valiokuntapaikat
itse kunkin ryhmän jäsenen osalta pysytettäisiin ennallaan.

Edustaja Honkala tiedusteli tämän johdosta, sallittaisiin-
ko kahden ryhmän jäsenen vaihtaa keskenään paikkaa, mikäli
nämä siitä sopivat. Edustaja Honkala ajatteli tällöin omalta
kohdaltaan vaihtoa edustaja Heiton kanssa päästäkseen kulku-
laitosvaliokuntaan, *perustusvaliokunnasta*.

Edustaja toivoi maatalousedustusta työväenasiainvaliokun-
taan ja ehdotti siinä mielessä sanottuun valiokuntaan edus-
taja Nikkolaa edustajien Huttusen tai Saariahon tilalle.

Edustaja Huttunen ^{ilmoitti/}suostuvansa tällaiseen vaihtoon aino-
astaan ryhmän päätöksen perusteella, mutta ei omasta tahdos-
taan.

Edustaja Hetemäki arveli edustaja Kosolan toivomuksen maa-
talousedustuksen saamiseksi työväenasiainvaliokuntaan olevan
mahdollista vain lisäpaikan saannin avulla, mikä mahdollisuus
taas riippui maalaisliiton ryhmästä.

Puheenjohtajan julistettua keskustelun päättyneeksi hän
totesi, että valiokuntapaikkojen suhteen oli vaikea tehdä
muutoksia. Näin ollen näytti parhaalta pysyä ryhmän valtuus-
kunnan ehdotuksen kannalla. Kuitenkin oli sallittava edusta-
jien Honkalan ja Heiton vaihtaa keskenään valiokuntapaikkoja,
jos he tätä tahtoivat.

Keskusteltiin valiokuntien puheenjohtajien paikoista ja ryhmän mahdollisuuksista saada lisää valiokunta- ja puheenjohtajanpaikkoja.

Ryhmän jäsenet olivat yksimielisiä siitä, että puolustus^{asiain} valiokunnan puheenjohtajaksi olisi saatava porvarilliseen ryhmään kuuluva edustaja.

Niinikään toivottiin vaihdosta lakivaliokunnan puheenjohtajan paikan suhteen. Edustaja Lehtosen ehdotuksen mukaan olisi yritettävä saada aikaan sellainen vaihdos, että lakivaliokunnan puheenjohtajaksi tulisi edustaja Kannisto ja pankkivaliokunnan puheenjohtajaksi edustaja Ohman.

Edustaja Salmisen mielestä taas olisi ajateltava sellaista vaihtoa, että lakivaliokunnan puheenjohtajaksi tosin tulisi edustaja Kannisto, mutta puolustus^{asiain} valiokunnan puheenjohtajaksi edustaja Ohman.

Edustaja Hetemäen mielestä lakivaliokunnan puheenjohtajaksi olisi saatava edustaja Lehtonen.

Valiokunnan puheenjohtajien samoin kuin niiden jäsenienkin paikkojen jaosta porvarillisten ryhmien kesken yleensä, ja varsinkin mitä tulee Suomen Kansanpuolueen ryhmälle jaettuihin paikkoihin, kehkeytyi vilkas mielipiteiden vaihto ryhmän jäsenien keskuudessa.

Edustajien Huttusen ja Borg-Sundmanin mielestä Suomen Kansanpuolueelle ei saataisi antaa enemmän valtaa kuin mitä tälle voimasuhteittensa mukaisesti on tuleva.

Edustaja Salminen taas katsoi, että ryhmällä ei olisi erityistä syytä ryhtyä painostamaan kansanpuolueen ryhmää. Myöntäen, että valiokuntien jäsenten paikat tosin oli jaettu toisenlaisin perustein kuin mikä kokoomusryhmän kantana olisi ollut, hän tähdensi, että nykyisen olotilan pysyttäminen olisi ryhmälle parempi kuin paikkojen vaatiminen nyt kansanpuolueelta. Tämä toimenpide saattaisi nimittäin antaa kansanpuolueelle mahdollisuuden arvostella kokoomuksen ryhmää ja se koituisi ehkä kenttätöyssä kokoomuksen vahingoksi.

Edustajat Tuurna ja Lehtonen lausuivat käsityksensä,

että ryhmällä ei ollut oikeutta yhdenkään paikan pois lahjoittamiseen.

Edustaja Honkala totesi valiokuntapaikkojen liian runsaan jaon kansanpuolueelle johtuneen maalaisliiton ryhmän valitsemasta valiokuntapaikkojen laskemistavasta viime valtiopäivien valiokunnan jäseniä valittaessa.

Puheenjohtaja Ahmavaaran ehdotuksesta päätettiin jättää keskustelu sinänsä evästykseksi ryhmän valiokuntapaikoista ja valiokuntain puheenjohtajien paikoista käytäviä neuvotteluja varten porvarillisten ryhmien vaaliliiton muodostamiseksi.

Vakuudeksi:

Pöytäkirja Kokoomuksen eduskuntaryhmän kokouksesta 5.2.52 klo 15. Läsnä olivat edustajat Ahmavaara, Borg-Sundman, Hakala, Hallberg, Hamara, Heikkilä, Heitto, Hetemäki, Honkala, Huttunen, Innala, Junnila, Koivisto, Kosola, Kölli, Lehtonen, Nikkola, Nuorsaari, Saariaho, Salminen, Saura, Virkki ja J. Wirtanen. Puhetta johti Ahmavaara ja pöytäkirjan laati varat. Varjola.

1 §.

Ed. Hakala selosti valiokuntapaikoista käytyjä neuvotteluja todeten, että Skdl:ltä oli tarkoitus saada pois puolustusasiainvaliokunnan puheenjohtajan paikka järjestämällä siihen kp:n edustaja ja antamalla kp:ltä skdl:lle pankkiasiaivaliokunnan puheenjohtajan paikka.

Todettiin, että suuren valiokunnan jäsenten vaalissa oli ed. Seppälä ehdokaslistassa sattuneen erehdyksen vuoksi pudonnut pois vakinaisen jäsenen paikalta maalaisliiton saadessa yhden vakinaisen paikan liikaa. Erehdys, jonka ml. itsekin myönsi, oli korjattavissa siten, että ml:n edustaja pyytäisi vapautusta, jolloin ed. Seppälä ilman muuta pääsisi vakinaiseksi jäseneksi. Tällaista oikaisua ryhmä piti tarpeellisena.

2 §.

Keskusteltiin mahdollisista eduskunta-aloitteista.

Ed. Hetemäki ilmoitti suunnitelleensa aloitetta, jonka mukaan kansanedustajat sijoitettaisiin määrättyyn palkkaluokkaan, jolloin heidän palkkauksensa kytkeytyisi virkamiesten palkkaukseen ja tulisi verotettavaksi kokonaisuudessaan, mutta erillään muista tuloista.

Ed. Hakala ilmoitti harkinneensa mm. aloitetta, jonka mukaan ensikertalaisilta rikoksentekijöiltä poistettaisiin kansalaisluottamuksen menettämisseuraamus.

Ed. Nuorsaari selosti aloitetta, joka koski siirtymistä kokonaispalkkajärjestelmään kansakoulunopettajain palkkauksessa.

Ed. Borg-Sundman alisti harkittavaksi aloitteen, jonka mukaan ministerinä toimivat kansanedustajat saisivat ainoastaan puolet edustajain säännönmukaisesta palkkiosta.

Ed. Koivisto piti tarpeellisena aloitetta, jossa ehdotettaisiin tulo- ja omaisuusveroa alennettavaksi.

Pöytäkirjan vakuudeksi:

Alpo Varjola

Pöytäkirja Kokoomuksen eduskuntaryhmän kokouksesta 7.2.1952 klo 16. Läs-
nä oli 15 edustajaa. Puhetta johtivat
ed. Hetemäki ja Ahmavaara ja pöytäkir-
jan laati varat. Varjola.

1 §.

✓ Ed. Hetemäki teki selkoa kriisistä, joka oli syntynyt sen
johdosta, että sosialidemokraattien taholla ei ollut hyväksytty
pääministeri Kekkosen ulkopoliittista puhetta ja puhemies Fager-
holm oli valtiopäivien avajaisissa esittänyt toisensuuntaisia
ajatuksia. Kekkosen uhattua erota olivat sos.demokraatit joutu-
neet perääntymään ja antamaan julkilausuman, joka oli selvittä-
nyt tilanteen.

2 §.

Keskusteltiin ajankohtaisista maatalouskysymyksistä, mm.
leipäviljan tuotannon laskusta, ja hallituksen toimenpiteistä,
jotka olivat merkinneet kotimaisen maataloustuotannon polkemista.
Puheenvuoroissa, joita käyttivät ed. Kölli, Saura, Hetemäki,
Borg-Sundman, Wiherheimo, Virkki, Seppälä ja Ahmavaara, asetut-
tiin sille kannalle, että ryhmällä on nyt otollinen tilaisuus
aktiiviseen esiintymiseen maatalous- ja yleensä talouspoliitti-
sissa asioissa. Maatalouspoliittista toimintaohjelmaa valmiste-
lemaan asetettiin toimikunta, johon tulivat kuulumaan puheenjoh-
tajana ed. Kosola sekä jäseninä ed. Heikkilä, Saura, Kölli ja
Hämara.

3 §.

Keskusteltiin yhdysmiehen asettamisesta Maataloustuotta-
jain Keskusliiton ja ryhmän välille. Asia lykättiin toistaiseksi.

Pöytäkirjan vakuudeksi:

Alpo Varjola

Pöytäkirja Kokoomuksen eduskuntaryhmän kokouksesta 14.2.52 klo 16. Läs-
nä olivat edustajat Ahmavaara, Borg-
Sundman, Hakala, Hallberg, Hamara, Heik-
kilä, Huttunen, Innala, Junnila, Kosola,
Kölili, Lehtonen, Nuorsaari, Pohjala, Saa-
riaho, Saura, Seppälä, Virkki ja J. Wir-
tanen. Puhetta johti ed. Ahmavaara ja
pöytäkirjan laati varat. Varjola.

1 §.

Esiteltiin valtiovarainministeriön järjestelyosaston kir-
jelmä, jonka ohessa oli ryhmälle lähetetty rehtori A. Rautavaa-
ran esitelmä "Johtajuudesta nykyaikana".

2 §.

Esiteltiin Kinnulan kunnan kirjelmä, joka koski paikallis-
ta tiealoitetta.

3 §.

Ed. Heikkilä ilmoitti, että Maataloustuottajain Keskuslii-
ton taholta oli hänelle sanottu, että liitto ottaisi ryhmästä
yhdysmiehen, mikäli sellainen nimettäisiin. Yhdysmieheksi pää-
tettiin esittää ed. Saura.

4 §.

Pohjois-Pohjalainen Osakunta oli lähettänyt ryhmälle prof.
Haatajan kirjoituksen "Riittääkö yksi valtionyliopisto Suomal-
le?"

Puheenjohtaja ilmoitti, että hänellä oli valmiina kysely
yliopiston perustamisesta Pohjois-Suomeen.

5 §.

Keskusteltiin ed. Nurmisen (sos. dem.) aloitteesta, joka
koski hammasproteesien valmistusluvan antamista hammasteknikoil-
le. Aloitteeseen nähden asetuttiin kielteiselle kannalle (ed.
Virkki, Pohjala, Nuorsaari ym.).

6 §.

Ed. Junnila esitti katsauksen vakauttamisen nykyvaiheeseen
todeten myönteisenä saavutuksena sen, että kaavamaisia palkan-
korotuksia ei ole tapahtunut 1 vuoden aikana ja myös hintataso
on stabilisoitunut. Myönteistä kehitystä on tapahtunut myös val-
tiontaloudessa sekä luottomarkkinoilla. Mutta lopullisesta va-
kauttamisesta ollaan vielä kaukana. Ulkomaankaupan alalla on
vielä tiukka säännöstely, rakennustoiminta ei edisty, vuokrata-
so on kohtuuttoman alhainen. Palkat ovat hiljalleen nousussa,

vaikkei yleisiä korotuksia ole tapahtunutkaan. Niinpä miesten palkat ovat huhtikuusta 1951 nousseet 6-7 % ja naisten 3-4 %. Puunjalostusteollisuuden vientisuhdanteet ovat nopeasti huononemassa. Se arvostelu, joka suhdannepidätyksiä vastaan on kohdistettu, on osoittautunut aiheelliseksi.

Käydyssä keskustelussa ed.Huttunen esitti harkittavaksi, eikö virkamiesten palkkoja pitäisi saada nostetuksi yleistä palkkatasoa vastaavasti. Kysely asiassa olisi ainakin syytä tehdä. Myös ed.Borg-Sundman, Nuorsaari, Seppälä ja Junnila olivat kyselyn kannalla. Ed.Kosola piti aiheellisena myös maatalousaiheista kyselyjä esim. kananmunamarkkinoilla vallitsevasta tilanteesta. Ed.Heikkilä huomautti, että kaikkiin palkkojen tai hintojen nostamista koskeviin kyselyihin olisi suhtauduttava pidättyvästi.

7 §.

Ed.Hakala esitti, että ns. suur-Aravas suunnitelman vastapainoksi olisi tehtävä jotakin. Asian käsittely päätettiin jättää puolueen poliittiselle neuvottelukunnalle.

Vakuudeksi:

Alpo Karjola

Pöytäkirja Kokoomuksen Eduskuntaryhmän kokouksesta 21.2.1952 klo 16.

Läsnä olivat edustajat Borg-Sundman, Hakala, Hallberg, Heikkilä, Heitto, Hetemäki, Huttunen, Innala, Junnila, Koivisto, Kosola, Kölli, Lappi-Seppälä, Lehtonen, Nuorsaari, Saura, Seppälä, Tuurna ja Virkki. Puhetta johti ed. Hetemäki ja pöytäkirjan laati varat. Varjola.

1 §.

Puoluearpajaisten johdosta päätettiin, että ryhmän jäsenet ottavat myydäkseen kukin 100 arpaa.

2 §.

Ed. Hakala ilmoitti valtuuskunnan yksimielisesti päättäneen ehdottaa, että maaliskuun alusta otettaisiin käytäntöön sakkojärjestelmä, jonka mukaan aiheettomasta poissaolosta täysistunnosta ja äänestyksestä sekä valiokuntain kokouksesta olisi suoritettava 50:- - 100:- sakkoa ryhmän kassaan.

Käydyssä keskustelussa asetuttiin yleensä kannattamaan ehdotettua järjestelmää. Ed. Heitto piti sitä kuitenkin epädemokraattisena ja ed. Heikkilä ilmoitti, ettei tällaiseen järjestelmään ole laillista perustetta, minkä vuoksi hän kieltäytyi maksamasta sakkoja, jos sellaiset asetetaan.

13 äänellä 2 vastaan päätettiin, että sakkojärjestelmää ryhdytään soveltamaan, ja asian yksityiskohtainen valmistelu annettiin ed. Hakalan ja Huttusen tehtäväksi. Ed. Heikkilä pyysi pöytäkirjaan merkittäväksi eriävän mielipiteensä.

3 §.

Keskusteltiin eräistä valiokuntakäsittelyssä olevista hallituksen esityksistä, joita olivat melisairaslaki, laki valtion hankintakeskuksesta ja laki maanhankintalain muuttamisesta.

4 §.

Päätettiin, että ed. Tuurna esittää ryhmän onnittelut prof. Kaupille hänen täyttäessään 60 v. 10.3.

5 §.

Ryhmän entisen puheenjohtajan, kunnallisneuvos Pekka Pennasen 80-vuotispäivän johdosta 24.3. päätettiin, että ed. Hallberg ja mahdollisesti joku muukin ryhmän jäsen matkustaa paikalle esittämään ryhmän onnittelut.

6 §.

Ryhmälle tulevien olympialippujen jako jätettiin ed. Hakalan tehtäväksi.

7 §.

Ed.Kölly esitti ajatuksen, että ryhmän tulisi tehdä väliskysymys asutuspoliitikasta kiinnittämällä huomiota siihen, että lisäalueiden pakkolunastusta v.1944 hinnoilla jatketaan edelleenkin ja että omistusoikeus maahan olisi jo vihdoinkin turvattava.

Ed.Junnilan, Hamaran, Nuorsaaren ja Hallbergin kannatettua asiaa päätettiin sen valmistelu jättää maatalousedustajain tehtäväksi.

8 §.

Ed.Tuurna kertoi Oslon talviolympialaisissa saamistaan vaikutelmista tähdentäen tällaisten urheilujuhlien suurta aatteellista ja valtakunnallista merkitystä.

9 §.

Ed.Junnila esitteli ryhmän lainopillisen sihteerin, tuomari Varjolan palkankorotuspyynnön. Keskusteltua päätettiin sihteerin palkkio korottaa 20.000 markaksi kuukaudelta. Rahoituskysymyksen järjestely jätettiin valtuuskunnan valmisteltavaksi.

Vakuudeksi:

Alpo Varjola

Pöytäkirja Kokoomuksen eduskuntaryhmän kokouksesta 28.2.1952 klo 16.
Läsnä olivat ed. Borg-Sundman, Hakala, Hallberg, Hamara, Heitto, Hetemäki, Honkala, Huttunen, Innala, Koivisto, Kosola, Kölli, Lehtonen, Nuorsaari, Pohjala, Saura ja Seppälä. Puhetta johti ed. Hetemäki ja pöytäkirjan laati varat. Varjola.

1 §.

Salon kauppalan vuokratonttien haltijain lähetystö esitti huolestumisensa sen johdosta, että Nissisen komitean laatima ehdotus vuokra-alueiden lunastamisesta koskee vain sellaisia vuokra-alueita, joilla asemakaava on vahvistettu ennen v. 1950, eikä Joensuun kartanon vuokramiehillä tämän vuoksi olisi yleensä lunastusoikeutta.

2 §.

Ed. Pohjala ja Hakala kertoivat ulkoasiainvaliokunnan kokouksesta, jossa ministeri Tuomioja oli selostanut uusien kauppasopimusten sisältöä. Sopimus Neuvostoliiton kanssa on edullinen paitsi hintojen suhteen myös siinä mielessä, että viljaa saadaan enemmän kuin aikaisemmin ja lisäksi sellaisia vaikeasti hankittavia tarvikkeita kuin glauber-suolaa, laivalevyjä ja romurautaa. Vienti Englantiin tulee käsittämään n. 30 % koko viennistämme ja Länsi-Saksa on kauppavaihdossa volyymiin nähden toisella sijalla. Kaupan suuntaamisesta myös Kiinaan oli ollut neuvotteluja. - Kysymys Puolaan jääneistä merimiehistä ja Neuvostoliiton puolelle Kotkan saaristossa joutuneista purjehtijoista oli vielä epäselvä eikä tietoja heidän kohtalostaan ollut saatu.

Ed. Hallberg esitti kysymyksen, eikö Neuvostoliittoon suuntautuvaa vientiä rahtikulujen alentamiseksi voitaisi ohjata muutakin reittiä myöten kuin Kouvola-Vainikkalan kautta.

3 §.

Helsingin kaupungissa olevien hädättyjen lähetystö jätti ryhmälle kirjelmän.

4 §.

Ed. Kölli esitteli kyselyn leipäviljatuotannon laskusta ja ehdotti, että se olisi julkaistava koko ryhmän nimissä.

Ed. Kosola totesi, että kotimaisen vehnän hinta on alempi kuin ulkomaisen, ja ed. Saura ilmoitti, että vain neljäs osa ku-

luttajaväestöstä syö nykyisin oman maan leipää.

Ed.Honkala oli sitä mieltä, että ryhmän kyselynä on pidettävä sellaista kyselyä, jossa puheenjohtaja on ensimmäisenä allekirjoittajana. Asiallisesti samaa tarkoitetaan, jos ilmoitetaan, että ryhmän puolesta edustaja se ja se ym. ovat jättäneet kyselyn.

Po. kysely päätettiin tehdä.

5 §.

Keskusteltiin ryhmälle tulevien olympialippujen jakelusta.

6 §.

Ed.Borg-Sundman kertoi, että kansanpuolue oli tehostanut toimintaansa nuoren sivistyneistömme keskuudessa. Siitä todistuksena oli mm., että puolueen eduskuntaryhmä oli kutsunut Helsingin Yliopiston valtiotieteiden opiskelijat tänään vieraakseen eduskuntataloon ja ryhmäkokoukseensa. Borg-Sundman ehdotti, että myös kokoomuksen olisi sopivin käytännöllisin toimenpitein huolehdittava siitä, ettei se menetä nuorison kannatusta. Asia uskottiin valtuuskunnan edelleen kehitettäväksi.

7 §.

Ed.Pohjala kertoi uusista tehokkaista tuberkuloosilääkkeistä, joilla saattaa olla mullistava vaikutus koko tuberkuloositilanteeseen sekä lääkintähuoltoon ja sairaalakysymykseen.

Ed.Seppälä piti todennäköisenä, että 20 vuoden kuluttua tuberkuloosi on ehkä kokonaan voitettu ja ed.Saura huomautti, että Calmet-rokotuksen vaikutuksesta lasten tuberkuloosisairaalat saattavat käydä ennen pitkää tarpeettomiksi.

8 §.

Ed.Kölly otti esille asutuspoliittista välikysymystä koskevan asian.

Ed.Kosola totesi, että lisämetsämaiden pakkolunastus jatkuu edelleen ja esim. Ilmajoella ja Alajärvellä lisämaan saajat hyötyvät miljoonia.

Ed.Hetemäki piti asiaa välikysymyksen arvoisena, sillä sosiaalisesti laiksi tarkoitettu maanhankintalaki on nyt muutunut keinottelun välineeksi.

Ed.Hallberg huomautti, että välikysymyksessä olisi kiinnitettävä huomiota myös Nissisen komitean mietintöön.

Ed.Lehtonen korosti asian huolellisen valmistelun välttämättömyyttä.

Ed.Huttunen oli sitä mieltä, että välikysymyksellä voisi olla huomattava poliittinen ja propagandistinen merkitys ja ed. Honkala arveli, että osa maalaisliitosta voisi tulla sen taakse.

Asian edelleen kehittäminen jätettiin maatalouspoliittisen neuvottelukunnan tehtäväksi.

9 §.

Ed.Saura esitti sairaana olevan ed.Nikkolan terveiset.

Vakuudeksi:

Alpo Tarjola

Pöytäkirja Kokoomuksen eduskuntaryhmän kokouksesta 5.3.52 klo 16. Läsnä olivat ed. Ahmavaara, Borg-Sundman, Hakala, Hallberg, Hamara, Hetemäki, Huttunen, Innala, Junnila, Koivisto, Kosola, Kölli-Lappi-Seppälä, Lehtonen, Pohjala, Saariaho, Salminen, Saura, Seppälä, Virkki ja J. Wirtanen. Puhetta johti ed. Ahmavaara ja pöytäkirjan laati varat. Varjola.

1 §.

Merkittiin, että kunnallisneuvos Pekka Pennanen oli lähettänyt ryhmälle kiitokset 80-vuotispäivänään saamastaan huomaavaisuudesta.

2 §.

Kunnallisneuvos Kaapro Moilanen kertoi Suomen Pankin tilintarkastuksesta ja tarjosi ryhmälle kahvit.

3 §.

Ed. Hakalan ja Huttusen laatiman ehdotuksen pohjalla päätettiin, että ryhmän sisäistä sakkojärjestelmää sovelletaan seuraavasti:

Ilman puhemiehelle osoitettua lomanpyyntöä tapahtuneesta poissaolosta eduskunnan täysistunnosta suoritetaan sakkoa 100 markkaa. Esteettömästä poissaolosta kone- tai lippuäänestyksestä maksetaan lisäksi sakkoa 50 markkaa äänestystä kohti. Jos edustaja joutuu poistumaan kesken istunnon, on hänen sakosta välttyäkseen jätettävä ryhmän puheenjohtajalle kirjallinen ilmoitus, jossa on mainittava poissaolon syy ja mistä asiasta lähtien poissaolo alkaa. Poissaolo valiokunnan kokouksesta ei toistaiseksi aiheuta sakkoseuraamusta. Ryhmän piiskuri laati poissaoloista luettelon, jonka perusteella rahastonhoitaja suorittaa sakkojen perinnän.

4 §.

Ed. Hakala ja Huttunen pitivät tarpeellisena, että jokin osa ryhmäkokouksen ajasta omistetaan keskustelulle valiokunnissa käsiteltävistä asioista sekä ehdotti, että 1/2 tuntia ennen varsinaisen kokouksen alkua yksi edustaja kustankin valiokunnasta selostaisi päivänkohtaisia asioita niistä kiinnostuneille.

Ed. Koivisto, Virkki, Virtanen ja Lehtonen olivat sitä mieltä, että asiat olisi edelleenkin käsiteltävä säännönmukaisen ryhmäkokouksen puitteissa ja käytettävä tähän tarkoitukseen riittävästi aikaa.

Ed.Hetemäki ehdotti ed.Pohjalan kannattamana, että valio-kuntain jäsenet ilmoittaisivat ryhmän valtuuskunnalle tai puheen-johtajalle etukäteen asioista, jotka heidän mielestään kaipaisivat ryhmän käsittelyä, ja tämän perusteella laadittaisiin yksilöity esityslista, joka luettaisiin kokouksen alussa.

Ryhmä hyväksyi ed.Hetemäen ehdotuksen.

5 §.

Kenraali Airo oli ilmoittanut olevansa halukas saapumaan ryhmän kokoukseen selostamaan ajankohtaisia puolustuskysymyksiä. Hänet päätettiin kutsua.

6 §.

Ed.Junnila ilmoitti, ettei nykyinen ryhmävero, 500 markkaa, enää ollut riittävä sihteerin palkkion tultua korotetuksi. Vähin, millä tultaisiin toimeen, olisi 750 markkaa, mutta rahastonhoitaja puolestaan ehdotti 1.000 markkaa kuukaudessa.

Asiasta keskusteltua ja kummankin veromäärän saatua kannatus-ta päätettiin 12 äänellä 4 vastaan korottaa ryhmävero 1.000 mark-kaan kuukaudessa huhtikuun 1 päivästä 1952 lukien.

7 §.

Keskusteltiin puheenvuoroista, joita olisi käytettävä käsi-teltäessä hallituksen kertomusta vuodelta 1951. Pidettiin tärkeänä, että maatalouskysymyksistä sekä vakauttamisasiosta ja henkisen työntekijäin palkkausasiasta puhuttaisiin.

8 §.

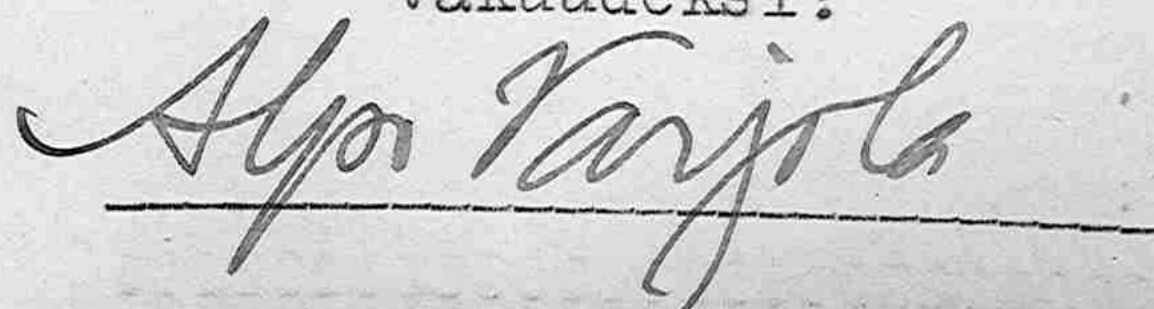
Ed.Innala selosti virkamiesten perhe-eläkevakuutuslain muut-tamista tarkoittavien aloitteiden käsittelyä valtiovarainvaliokun-nassa. Valtioneuvoston asettama komitea, jonka tehtävänä on tutkia vapaaehtoisuuden pohjalle rakentuvan vakuutuksen mahdollisuuksia, ei vielä ollut saanut mietintöään valmiiksi. Ed.Innala oli tästä huolimatta sitä mieltä, että aloitteita ei pitäisi hylätä, niin-kuin valiokunta näytti aikovan tehdä, koska tämä voitaisiin tul-kita asian vastustamiseksi.

Ed.Seppälä huomautti, ettei muutosehdotuksia perhe-eläkeva-kuutuslakiin voida hyväksyä, koska komitean työ on vielä kesken. Tämä on myös virkamiesjärjestöjen kanta. Hyvä tietysti olisi, jos aloitteet saataisiin lepäämään.

Puheenjohtaja viittasi yleiseen käytäntöön, jonka mukaan eduskunta ei voi lyödä lukkoon asiaa, joka on muualla valmistel-tavana.

Puheenvuoroja käyttivät myös ed.Virkki ja Koivisto.

Vakuudeksi:

Pöytäkirja Kokoomuksen eduskuntaryhmän kokouksesta 13.3.52 klo 16. Läs-
nä olivat edustajat Ahmavaara, Borg-Sund-
man, Hakala, Hallberg, Heikkilä, Hetemäki,
Honkala, Huttunen, Innala, Koivisto, Kosola,
Kölly, Lappi-Seppälä, Lehtonen, Saura, Sep-
pälä, Virkki ja J. Wirtanen. Puhetta johti
ed. Ahmavaara ja pöytäkirjan laati varat.
Varjola.

1 §.

Merkittiin, että ryhmälle oli lähetetty 2 pääsylippua Van-
husten tutkimus- ja neuvontakeskuksen vihkiäistilaisuuteen
21.3.52.

2 §.

Esiteltiin Oulun läänin Kansallisliitto r.y:n maatalouspo-
liittikkaa koskeva kirjelmä ja päätettiin jättää se puolueen maa-
talouspoliittiselle neuvottelukunnalle mahdollisia toimenpiteitä
varten.

3 §.

Esiteltiin Kodesjärven talonpoikain 10.3.52 pidetystä ko-
kouksesta lähetetty kirjelmä, joka koski verotuskysymyksiä, ja
pätettiin jättää se maatalouspoliittiselle neuvottelukunnalle.

4 §.

Keskusteltiin erästä invaliidihuoltolain muuttamista tar-
koittavasti aloitteesta.

5 §.

Ed. Koivisto ilmoitti, että asiantuntijat olivat valtiova-
rainvaliokunnassa vastustaneet ed. Junnilan aloitetta, joka koski
"katon" asettamista korvausobligatioiden indeksikorotukselle.
Asiasta keskusteltiin.

6 §.

Ed. Lappi-Seppälä esitelmöi asuntorakennustoiminnan nyky-
vaiheesta. Kuluvana vuonna rakennetaan asuntoja n. 80 mrd. markan ar-
vosta, mikä on $\frac{1}{2}$ koko sijoitustoiminnasta. 1941-51 on asutuskes-
kuksien väkiluku lisääntynyt 46 %:lla ja maaseudun vain 1,9 %:lla.
Tämä on seurausta voimakkaasta muuttoliikkeestä, jota olisi hil-
littävä tehostamalla maaseudun elinekeinoelämää. Toisena keinona
asutuskeskusten asuntopulan poistamisessa on rakennuskustannusten
supistaminen, jolloin myös laatutason alentamisella on tärkeä mer-
kitys, sillä viralliset vaatimukset meillä ovat kaikkein ankarim-

mat. Jos rakennetaan 3-kerroksinen talo, jonka rungon leveys on 10 m, nousevat kustannukset 50.000 markkaan m²:ltä. 4-kerroksisessa talossa, jonka rungon leveys on 12,5 m, ovat kustannukset 42.000 mk m²:ltä. Kunnallista ja valtionjohtoista rakennustoimintaa rajoittamalla olisi elvytettävä yksityistä rakennustoimintaa.

7 §.

Ryhmän jäsenille jaettiin Yleisen osuuskauppojen liiton kirjelmä, jossa vastustettiin hallituksen esitystä laiksi valtion hankintakeskuksesta. Asiasta keskusteltiin.

Vakuudeksi:

Alpo Tarkjola

Kansallisen Kokoomuspuolueen Eduskuntaryhmälle.

Kokoontuneena vuosikokoukseensa päätti Oulun läänin Kansallisliitto r.y. saattaa puolueemme eduskuntaryhmän tietoon seuraavan maataloustuottajien nykyistä asemaa ja pyrkimyksiä koskevan muistion toivoen, että siinä esitetyt näkökohdat saisivat ryhmämme taholta vakavaa huomiota osakseen, kun asiat ovat eduskunnassa esillä.

Nykyisessä, ehkä olosuhteisiin nähden tarpeettoman pitkällekin menevässä, valtiojohtoisessa elämässämme on maataloutemme kiistämättömästi saatettu asemaan, missä sen luonteeomaisesti pitemmällä tähtäimellä harjoitettava tulokselinen taloudenpito on viljelijöissä herättänyt oikeutettua huolestumista. Kun väestön jokapäiväisen ravitsemisen kannalta aina, ja eritoten nykyisin epävarmoina aikoina, on erinomaisen tärkeää, että oma elintarvetuotantomme vastaa ainakin osapuilleen kulutusta, niin on välttämätöntä, että tilanne, mikäli se valtiovallasta riippuu, saatetaan tälle elinkeinolle mahdollisimman myönteiseksi. Tässä mielessä ja kun Kansallisen Kokoomuspuolueen tapoihin on edelleen kuuluva maan kaiken talouselämän tukeminen ja kehittäminen, kadehtimatta minkään kansanosan toimeentulon elpymistä, niin pyytää Oulun Läänin Kansallisliitto kiinnittää kansanedustajien huomiota alempana esitettyihin maatalouden elintärkeitte kysymysten hoitamiseen.

1. On aikaansaattava lainsäädäntö viljelmien liiallisen pirstomisen ehkäisemiksi perinnönjaossaakin. Asian toteutumiselle lienee nyt mahdollisuuksia, kun sosialidemokraatit, mikäli heidän pää-äänenkannattajaansa on uskomista, ovat samaa mieltä.

Kysymystä on aikanaan prof. Kyösti Haataja selvittänyt laatimalla siitä lakiluonnoksenkin.

2. Viljelijäin sijoitusvarmuuden ja viljelystensä perusparannuksiin käyttämien varojensa turvaamiseksi on maan pakkolunastusmenetelmä asutustarkoituksiinkin lopetettava ja asutustoiminta saatettava mahdollisimman nopeasti säännölliselle ja tarkoituksenmukaiselle kannalle.

3. Viljelmän omistajanoman työn arvon n.s. isännänpalkan arvioiminen, joka nykyisessä verolaissa on sidottu vieraalle työvoimalle samanarvoisesta työstä maksettuun palkkaan, olisi irroitettava tästä sidonnaisuudesta, joka vie kohtuuttomuuksiin etenkin heikkoina satovuosina.

4. Metsätulojen verotus, joka aikoinaan kunnallisen veroäyrihinnan vaihtelujen ehkäisemiseksi järjestettiin vuosittaiseksi pinta-alatuoton mukaiseksi, on pidettävä ennallaan ja menettelyn asianmukaiselle kannalle saattamiseksi kiirehdittävä metsäalojen kartoittamista ja luokitusta.

5. Kaiken puutavaran ja sen jalosteisiin kohdistuvan viennin verottaminen rajoittaminen, jotka vaikuttavat alentavasti kantohintoihin, olisi poistettava.

6. Maataloustuotteitten, kuten karjatalous- ja viljatuotteiden, hinnat on taattava tuotantokustannuksiksi ja vastaaviksi ja sellaisiksi, että ne edistävät riittävää tuotantoa ja ovat sopusoinnussa keskenään, huomioimalla maan pohjoisten ja itäisten seutujen maatalouden lyonnollinen karjatalousvaltaisuus. Tuotantoa ehkäisevät, tahdittomat rajahinnat, kuten esim. kananmunien, on poistettava ja n.s. syömäpalkkioiden maksaminen ehdottomasti lopetettava.

7. Maatalous- ja kotitalousopetusta on, etenkin maan pohjoisilla ja itäisillä seuduilla tehostettava käyttämällä, ellei muita varoja ole saatavissa, n.s. tuontamiljardeista osa tarkoitukseen.

8. Leipäviljatuotannon omavaraistamiseksi ja siten tarpeettoman, vieraita valuuttoja rasittavan tuonnin poistamiseksi on puolueen johdon taholta ryhdyttävä voimakkaasti painostamaan hallitusta.

Oulun läänin Kansallisliitto r.y.

Edelläolevan muistion oikein jäljennetyksi Oulun
läänin Kansallisliiton pöytäkirjasta todistaa virallisesti
Oulussa maaliskuun 9 päivänä 1952

Lauri Järvi

Kokouksen sihteeri

Eduskunta ryhmillä.

Me Kallajärven talonpajat kokouksessamme 10.3.1952 käsitteimme maatalouden verotuksen liittyviä kysymyksiä ja ongelpitekstissämme päätimme eduskuntaryhmillä esintäällä seuraava:

Meille talonpajille luotavaa auliisti verohelpotuksia y.m. korjauksia varsin kiso voalien edeltä.

Mutta talonpajien maanviljelystä varittujen taakkaan ei ole luotavaa helpotuksia mitään.

Käytännössä alemme tullen, että sellan tullen varitukset ovat vähenyneet jo kaanantalon ylinen kaan n 10 % on tullen mahdollisuus, det myös talonpajien verotuksen alentamiseksi.

Valtioneuvoston päätös isänsä- ja perhejäntöksen työn verotuksen korjauksesta oli isen meitä talonpajia vastaan.

Eniten eduskuntaryhmillä, että an jo aiko syhtyö mainio tekstin. Päätimme ehdottaa seuraavien entyksen talenttomista eduskunnassa:

- 1) Valtioneuvoston 1.3.1952 antama päätös verotuksen korjauksesta on peruttava.
- 2) Maatalouden veroperustuksen muuttamiseksi seurusti, että isäntönsä muuttamaan pinto-ala verotuksen pohjalle, että isäntä- ja

puheenjäsenten työn ja puheen
tuotantoyhteydessä ihmisiä
tilan laatuun, maan laatu ja
sijainti. Ettei vertaus tapahtunut
progressiivisesti ommetettuna.

Tämän me Kadesjärven talonpojat
haluamme esittää, koska näin
nähdäksemme pääsemme sen aikun-
doinnuksemme periaatteen taten-
omiseen, että amallotyötä puukittu
tulaa ja amainnutto vertaustaan kery-
omien perustain kuin riensalla työllä
puukittu tulaa ja amainnutto.

Kadesjärvellä 10.3.1952

Kahunkaan puolesta:

Arvo Hakala
Puhonjohtaja

Matti Linnala
Sihtööri

Pöytäkirja Kokoomuksen eduskuntaryhmän valtuuskunnan kokouksesta 18.3.52 klo 15.15. Läsnä olivat ed.Ahmavaara, Salminen, Honkala, Hakala, Junnila, Hetemäki, Wiherheimo, Seppälä, Pohjala ja Virkki. Lisäksi olivat paikalla maatalouspoliittisen neuvottelukunnan työvaliokunnan jäsenet, ed.Heikkilä, Kosola ja Kölli sekä herrat Mela, Nieminen, Kaltio, Lunnas ja Huitu. Puhetta johti ed.Ahmavaara ja pöytäkirjan laati varat.Varjola.

1 §.

Keskusteltiin viimeaikaista maatalous- ja asutuspolitiikkaa koskevan välikysymyksen tekemisestä asiasta laaditun ehdotuksen pohjalla, jonka maatalouspoliittisen neuvottelukunnan työvaliokunta puolestaan oli hyväksynyt.

Ed.Junnila ja Hetemäki olisivat mielellään nähneet, että välikysymyksessä olisi rajoituttu pelkästään asutuspolitiikkaan, mutta mm. Heikkilä, Salminen ja Honkala olivat toista mieltä. Välikysymyksen tekstiin ehdotettiin eräitä vähäisiä muutoksia. Ryhmä päätettiin kutsua kokoon seuraavaksi päiväksi kello 13.30 lopullisen päätöksen tekemistä ja välikysymyksen allekirjoittamista varten.

Vakuudeksi:

Alpo Varjola

Pöytäkirja Kokoomuksen eduskunta-ryhmän kokouksesta 19.3.1952 klo 13.30. Läsneä olivat edustajat Ahmavaara, Hakala, Hallberg, Hamara, Heitto, Hetemäki, Honkala, Huttunen, Innala, Junnila, Koivisto, Kosola, Kölli, Lehtonen, Nuorsaari, Saariaho, Salminen, Saura, Seppälä, Tuurna, Wihërheimo ja Virkki. Puhetta johti ed. Ahmavaara ja pöytäkirjan laati varat. Varjola.

1 §.

Ed. Honkala esitteli maatalouspoliittista välikysymystä koskevan tekstiehdotuksen. Ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti eräin pääasiassa muodollista laatua olevin muutoksin ja välikysymys päätettiin jättää eduskunnan kansliaan samana päivänä.

Keskustelussa tähdennettiin puheenvuorojen huolellisen valmistelun välttämättömyyttä ja viitattiin siihen, että myös virkamiesten asiassa olisi toimittava.

Vakuudeksi:

Alpo Varjola

Pöytäkirja Kokoomuksen eduskuntaryhmän kokouksesta 20.3.52 klo 18.45.
Läsnä olivat ed. Ahmavaara, Borg-Sundman, Hakala, Hallberg, Hamara, Heitto, Huttunen, Innala, Junnila, Koivisto, Kosola, Lehtonen, Nuorsaari, Pohjala, Saariaho, Saura, Seppälä, Tuurna, Virkki ja J. Wirtanen. Puhetta johti ed. Ahmavaara ja pöytäkirjan laati varat. Varjola.

1 §.

Keskusteltiin liikevaihtoverolain muuttamista koskevasta hallituksen esityksestä, jossa ehdotettiin eräät tekstiilitarvikkeet vapautettaviksi liikevaihtoverosta.

Ed. Pohjala ja Virkki valittivat sitä, että esitys oli yksipuolinen, koska siinä maaseutu jätettiin huonompaan asemaan.

Ed. Koivisto katsoi ehdotuksen merkitsevän peitettyä palkankorotusta. Liikevaihtoverojärjestelyn yhteydessä olisi pitänyt hoitaa viljan hinnan korotusasia, joka myöhempään ajankohtaan jätettynä aiheuttaa uusia kompensatiovaatimuksia.

Ed. Heitto huomautti, että kainmuutoksella torjutaan tekstiilialalla syntynyt työttömyys.

Ed. Wiherheimo totesi, että hallituksen hätäily asiassa nyt pääsiäisloman edellä johtaa siihen, että säännönmukainen aloiteaika jää käyttämättä. Liian aikaiset ennakkotiedot liikevaihtoveron poistamisesta olivat aiheuttaneet epäjärjestystä talouselämässä.

2 §.

Ed. Nuorsaari otti esille kysymyksen puolustuslaitoksen uudelleen järjestelystä pitäen tärkeänä, että ryhmän kokoukseen saataisiin asiantuntija kuultavaksi hallituksen lakiesityksen johdosta.

Ed. Hallbergin ehdotuksesta päätettiin, että hän kutsuu kenraali Heinrichsin ryhmän seuraavaan kokoukseen.

Vakuudeksi:

Alpo Varjola

Pöytäkirja Kokoomuksen eduskuntaryhmän kokouksesta 21.3.1952 klo 15.20. Läsnä olivat edustajat Ahmavaara, Hakala, Hallberg, Heitto, Huttunen, Junnila, Kosola, Lehtonen, Pohjala, Saariaho, Viherheimo ja J.Wirtanen. Puhetta johti ed. Ahmavaara. Pöytäkirjan on laatinut ed. Hakalan muistiinpanojen perusteella varat. Varjola.

1 §.

Ed. Viherheimo kertoi keskustelustaan pääministeri Kekkonen kanssa, joka ilmoitti jättäneensä presidentille eronpyynnön. Perusteena tähän oli se, että maalaisliiton ryhmä oli kieltänyt tukensa pääministeriltä. Maalaisliiton ryhmän puhe-miehistö oli parhaillaan presidentin luona, ko. perheriitaa selittämässä. Muille ryhmille ei ainakaan vielä ollut lähetetty kutsua.

Keskusteltiin tilanteesta, jonka kehityksen suhteen oli jätävä odottavalle kannalle.

Vakuudeksi:

Alpo Varjola

Pöytäkirja Kokoomuksen eduskuntaryhmän kokouksesta 3.4.52 klo 15. Läs-
nä olivat ed. Ahmavaara, Borg-Sundman,
Hakala, Hallberg, Hamara, Heikkilä, Heitto,
Hetemäki, Honkala, Huttunen, Innala, Kosola,
Kölly, Nuorsaari, Saariaho, Salminen,
Seppälä, Wiherheimo, Virkki ja J. Wirtanen.
Lisäksi oli saapuvilla maanviljelysneuvos Kaltio.
Puhetta johti ed. Ahmavaara ja pöytäkirjan laati varat.
Varjola.

1 §.

Ed. Wiherheimo luki ryhmälle etukäteen jätetyn hallituksen vastauksen maatalous- ja asutuspolitiikkaa koskevaan välilyksymykseen. Vastauksen johdosta keskusteltiin.

2 §.

Puheenjohtaja luki ed. Hetemäen ja Köllin sekä sihteerin laatiman ehdotuksen päiväjärjestykseen siirtymisponneksi, jota pidettiin asianmukaisena.

3 §.

Keskusteltiin välilyksymyksen ensimmäisen allekirjoittajan, ed. Kosolan puheenvuorosta, jonka täydentäminen hallituksen vastauksesta aiheutuvilla lisäyksillä annettiin Kosolan sekä ed. Hetemäen, maanviljelysneuvos Kaltion ja sihteerin tehtäväksi.

Vakuudeksi:

Alpo Varjola

Pöytäkirja Kokoomuksen eduskuntaryhmän kokouksesta 17.4.52 klo 14.45. Läsneä olivat ed.Ahmavaara, Borg-Sundman, Hakala, Hallberg, Hamara, Heitto, Hetemäki, Honkala, Huttunen, Innala, Koivisto, Kosola, Kölli, Lappi-Seppälä, Lehtonen, Nuorsaari, Saariaho, Salminen, Saura, Seppälä, Tuurna ja J.Wirtanen. Puhetta johtivat ed.Hetemäki ja Ahmavaara ja pöytäkirjan laati varat.Varjola.

1 §.

Esiteltiin Vaasan läänin itäisen Kansallisliiton 3.4.52 päivätty kirjelmä, jonka johdosta keskusteltiin. Kirjelmä liitettiin pöytäkirjaan.

2 §.

Keskuteltiin kokoomuksen edustajain nimeämisestä Antellin kokoelmain valtuuskunnan vaaliin. Ehdotuksen laatiminen asiasta annettiin ryhmän valtuuskunnan tehtäväksi.

3 §.

Keskusteltua jätettiin valtuuskunnan tehtäväksi myös ehdotuksen laatiminen kokoomuksen edustuksesta yleisradion hallinto-neuvostossa.

4 §.

Ed.Kosola selosti eduskunta-aloitetta, joka koski vesijoh-tojen rakentamisen tukemista maaseudulla. Maatalousvaliokunta oli asettunut sille tielle, että avustusten asemesta olisi myön-nettävä huokeakorkoisia lainoja.

5 §.

Ed.Nuorsaari teki selkoa puolustuslaitoksen uudelleenjär-jestelyä koskevan lakiesityksen valiokuntakäsittelystä pitäen mahdollisena eräiden parannusten aikaan saamista. Uudistettiin päätös kenraali Heinrichsin kutsumisesta ryhmän kokoukseen.

6 §.

Ed.Kosola esitti ryhmälle toipilaana olevan ed.Nikkolan terveiset.

7 §.

Ed.Ahmavaara kiitti ryhmän maatalousedustajia välikysymyk-sen menestyksellisestä hoidosta.

8 §.

Ed.Hallberg oikoi niitä huomautuksia, jotka ed.Vennamo oli esittänyt häntä vastaan välikysymyskeskustelussa rouva Lea Kasasen maansaantiasian johdosta.

9 §.

Laatokankarjalaisten liitto r.y:n lähestystö esitti näkökantansa I korvauslain mukaisten korvausten tarkistamisesta sekä jätti ryhmälle asiasta kirjelmän, joka liitettiin pöytäkirjaan.

10 §.

Pienoisparlamentin istuntoon maaseudun teollistamiskysymyksestä käytävään keskusteluun päätettiin lähettää ed.Koivisto.

Vakuudeksi:

Apro Tarjola

KANSALLISEN KOKOOMUSPUOLUEEN EDUSKUNTARYHMÄLLE

Jyväskylän Kansallisseura r.y:n esityksestä on Vaasan l.it. Kansallisliiton vuosikokous maalisk. 30 p:nä 1952 käsitellyt ja yksimielisesti päättänyt saattaa Kokoomuspuolueen eduskuntaryhmän tietoon seuraavaa:

Kokoomuspuolueen eduskuntaryhmän jäsenet eivät ole vaalien välisenä aikana riittävästi liikkuneet maakunnissa selvittämässä puolueemme tarkoituseriä ja tehtäviä yhteiskunnassamme, oikomassa toisten puolueiden taholta esitettyjä vääristellyjä syytöksiä jne.

Tästä on puolue-elämämme vireys suuresti kärsinyt. Kansanedustajien eristäytyneisyys vähentää valitsijoittemme innostusta ja laumauttaa siten puolue-toimintaamme. Jotta monet laiminlyödyt tilaisuudet saataisiin korjatuiksi ja jäsenistömme kootuiksi, vuosikokous esittää Kokoomuspuolueen eduskuntaryhmälle hartaan vetoomuksen ja toivoo,

että ryhmä velvoittaisi kansanedustajat osallistumaan entistä enemmän kansallisseurojen, kokoomuksen naisten ja kansallisten nuorten tilaisuuksiin eri puolilla maata,

että kansanedustajat saapuisivat toistenkin vaalipiirien alueille järjestettyihin juhlatilaisuuksiin heitä sinne pyydettyinä,

että kansanedustajien tekemät aloitteet saatettaisiin lehdistömme avulla entistä paremmin valitsijoittemme tietoon ja samalla selostettaisiin, miksi ja kenen taholta ne on ehdotettu hylättäviksi.

Jyväskylässä, huhtikuun 3 p:nä 1952.

Vuosikokouksen puolesta:

Puheenjohtaja (merk) Sakari Kuusi.
(fil.tohtori)

Sihteeri

Antti Pankäläinen
(toiminnanjohtaja)

Kansallinen Kokouspuheen
eduskuntaryhmälle.

Laatokan Karjalan siirtoväkeä edustavan Laatokankarjalaisen Liitto r.y.,^{ny} joka liitto Karjalassa toimi maakuntaliittona, toimesta oli viime maaliskuun 23 päiväksi kutsuttu Kuopion kaupunkiin koolle kokous käsittelemään ensimmäisen korvauslain epäkohtien poistamista koskevaa, parhaillaan hallituksen harkittavana olevaa kysymystä. Tilaisuuteen oli saapunut runsaasti osanottajia aina Kainuuta ja Pohjanmaata sekä etelä-Karjalaa myöten. Kokous valitsi kustakin Laatokan Karjalan pitäjistä, joita on kaikkiaan 18, kaksi edustajaa, jotka samalla edustavat eri poliittisia mielipidesuuntia, esiintuomaan hallitusvallalle ja eduskunnalle Laatokankarjalaisen väestön huolen aiheita ensimmäisen korvauslain korjaamisasiassa.

Edustaessamme näin laajalle pohjalle rakentuvana lähetystönä Laatokankarjalaista väestöä saamme me suullisten selvitysten lisäksi kunnioittaen kirjallisesti esiintuoda seuraavaa:

Laatokankarjalainen väestö onjoutunut sijoittumaan ja aloittamaan elämänsä kaikkein vaikeimmissa ja epäedullisimmissa olosuhteissa. Se johtuu siitä, että tämä väestö on suurimmaksi osaksi

sijoitettu keski- ja pohjois-Suomen sekä itäisen rajaseudun syrjäpaikkakunnille, joista siirtoväelle on erotettu tilat karuilta ja hallanaroilta paikoilta. Tämä väestö on lisäksi joutunut saamaan ns. kylmiä tiloja huomattavasti enemmän kuin muualle sijoitettu siirtoväki. Erityisesti itäisellä rajaseudulla asuvan siirtoväen joukossa on myös varsin runsaasti heikossa taloudellisessa asemassa olevia henkilöitä, joiden toimeentulo on sangen tukalaa. Yleensäkin taloudelliset olosuhteet väestömme keskuudessa ovat edellä mainituista syistä hyvin vaikeat.

Karjalainen väestö on lujasti luottaen hallitusvallan ja eduskunnan tekemiin päätöksiin rauhallisesti odottanut ensimmäisen korvauslain aiheuttamien epäkohtien korjaamista. Nytemmin julkisuuteen saatetut tiedot finanssitoimikunnan ehdotuksesta asiassa ovat herättäneet meissä suurta huolestumista. Talvisota aiheutti rajan kansalle varsin suuria rakennus- ja irtaimistovahinkoja, joutuivathan juuri rajaseutu- ja taistelualueet sodan jaloissa melkein täydellisesti hävitetyiksi. Näitä vahinkoja emme ehtineet korjata päästessämme sodan aikana väliaikaisesti palaamaan entisille asuinsijoillemme. Kun ensimmäisen korvauslain nojalla myönnetyt korvaukset ovat mm. rahan arvon alenemisen vuoksi ja indeksitakuuta vaille, olleet perin vähäiset, eivät ne olemmitenkään riittäneet jälleenrakennustyömme perustaksi. Näin ollen ensimmäisen korvauslain mukaisia korvauksia saaneiden saattaminen samanarvoiseen asemaan toisen korvauslain nojalla korvauksia saaneiden kanssa on mielestämme välttämätön ja kiireellinen asia. Olemme siinä käsityksessä, että korjauksen suorittaminen finanssitoimikunnan ehdottamassa muodossa kohtaa käytännössä ylivoimaisia vaikeuksia ja joka tapauksessa aiheuttaisi suuria virastokuluja, runsaasti viivytystä sekä korvauksen saajien ymmärtämättömyydestä

ja asiantuntemattomuudesta johtuvia oikeusmenetyksiä.

Toivomme ja uskomme, että ensimmäisen korvauslain aiheuttamat epäkohdat oikeudenmukaisesti ja tasapuolisesti keskuudestamme poistetaan. Tämä ei voi kuitenkaan tapahtua finanssitoimikunnan suorittelemansa ns. sosiaalisen linjan kautta. Olemme sitä mieltä, että lisäkorvausta maksettaessa olisi ennen kaikkea muistettava fyysisiä henkilöitä, siis eläviä ihmisiä, sekä sitä seikkaa, ettei suinkaan sattuman olisi annettava määrätä, ketkä ovat saaneet korvausta ensimmäisen, ketkä toisen korvauslain mukaan, vaan kaikki korvauksensaajat olisi saatettava samansisältöisen ^{tasapuolisen} korvausmenettelyn alaisiksi. Tällöin voivat tulla mielestämme kysymykseen vain toisen korvauslain mukaiset periaatteet. Näin ollen vakaasti toivomme, että ensimmäisen korvauslain säännökset elävien eli fyysisten henkilöiden osalta muutetaan toisen korvauslain mukaisiksi, jolloin oikeutta, valtiovaltaa kuitenkin liiaksi rasittamatta, voidaan parhaiten toteuttaa.

Edelleen esitämme erityisenä toivomuksenamme, että laatokankarjalaisen siirtoväen erikoisolosuhteet otetaan la-
kia valmisteltaessa ja laadittaessa asianmukaisesti huomioon. Lastokan Karjalan väestö on, kuten jo edellä on viitattu, joutunut sangen huomattavalta osalta siirtymään hyviltä ja viljavilta asuinpaikoiltaan sekä hyvien liikenneyhteyksien varrelta kauas syrjäisille ja heikkotuottoisille alueille sekä vaikeitten liikenneyhteyksien taakse. Nämä olosuhteet, jotka finanssitoimikunta näyttää ehdotustaan laatiessaan kokonaan unohtaneen, olisi mielestämme lisäkorvauksia järjestettäessä otettava huomioon.

Uskomme myös vakaasti, että valtiovalta samalla kun

se kërjaa finanssitoimikunnan monet, olosuhteittemme tunte-
mattomuudesta johtuneet virheet, kaikin käytettävissä olevin
keinoin koettaa kiirehtiä tämän meille elintärkeän ensimmäisen
korvauslain epäkohtien poistamisen myönteistä ratkaisemista.

Helsingissä huhtikuun 17 päivänä 1952.

Wille Soren	Halonen
Simo Hämäläinen	Ukkuriemi
Kalle Ahonen	Tupilahti
Aleks. Juvonen	Tupilahti
Mikko Tohokkinen	Loonalahti
Simo Anttonen	Linnivaara
Nor. Tyy.	Luistans
Jean Noilainen	Loonalahti
Väinö Vanhainen	Luistans
Vilho Järvenpää	Luistans
Jukka Järvenpää	Luistans
Jukka Ruusinen	Luistans
Matti Kempainen	Luistans
Johannes Kairanen	Luistans
Adam Joel Hiiski	Luistans
B. J. Järvenpää	Luistans
Jarvinen	Luistans
Jarkki	Luistans

Pöytäkirja Kokoomuksen eduskuntaryhmän kokouksesta 24.4.52 klo 16. Läsnä olivat ed. Ahmavaara, Borg-Sundman, Hakala, Hallberg, Hamara, Heikkilä, Honkala, Huttunen, Innala, Koivisto, Kosola, Kölli, Lehtonen, Nuorsaari, Pohjala, Saariaho, Salminen, Saura, Seppälä ja J. Wirtanen. Puhetta johtivat ed. Ahmavaara ja Salminen ja pöytäkirjan laati varat. Varjola.

1 §.

Ed. Heikkilä kutsui ryhmän jäsenet sekä lehtimiehet vieraikseen Päkäneelle 15.5.52.

2 §.

Ed. Pohjala kertoi vaikutelmistaan parlamenttien liiton työvaliokunnan kokouksesta Pariisissa. Kokouksessa ei ollut paljonkaan puhuttu sodan uhasta, mutta sitä enemmän odotettavissa olevasta taloudellisesta lamakaudesta. Kansainvälisessä toiminnassa todettiin esiintyvän yliorganisointia. Suunnitellusta pohjoismaisesta neuvostosta ei ainakaan lähiaikoina näytä tulevan mitään mm. siitä syystä, että se vaatisi perustuslain muutoksia. Esityksen johdosta keskusteltiin.

3 §.

Ed. Hakala otti esille kysymyksen, eikö olisi syytä keskustella kokoomuksen puoluevaltuuston kokouksessa 27.4. esille tulevista asioista.

Ed. Seppälä valitti sitä, ettei ryhmä tiedä puolue-elinten toiminnasta paljon mitään, ja piti nykyistä järjestelmää epädemokraattisena.

Ed. Honkala huomautti, että puolueen johtoelinten jäsenmäärää oli viime aikoina lisätty, joten kehitystä "harvainvaltaan" ei ollut tapahtunut. Ryhmä saa kyllä tietoja niistä halutessaan.

Ed. Kölli, Koivisto ja Wirtanen olivat sitä mieltä, että aktiivisuutta puolueen toiminnassa tulisi lisätä esim. keskiluokkakysymyksen kohdalla.

Ed. Borg-Sundman korosti hyvän yhteistyön välttämättömyyttä puolue-elinten ja eduskuntaryhmän välillä.

Ed. Salminen huomautti, että varsinaisille puolue-elimille kuuluu järjestötyö ja puolueen käytännöllisen politiikan hoito on taas eduskuntaryhmän tehtävänä. Järjestötoiminta on riippuvainen käytettävissä olevista varoista, missä suhteessa on esiintynyt huomattavia vaikeuksia.

4 §.

Ed.Nuorsaari ja Saariaho tekivät selkoa puolustuslaitoksen uudelleenjärjestelyä koskevan lakiesityksen valiokuntakäsittelystä. Mietinnön perusteluihin oli kokoomuksen aloitteesta saatu maininta, että hallituksen esityksessä on edellytetty vakanssien luku 350 pienemmäksi kuin mitä valiokunnassa kuullut asiantuntijat pitävät välttämättömänä. Oli myös saatu muutos, jonka mukaan pääesikunta (eikä puolustusministeriö) hoitaa nimitysasiat.

Vakuudeksi:

Alpo Tarkio

Pöytäkirja Kokoomuksen eduskuntaryhmän kokouksesta 7.5.52 klo 18. Läsnä olivat ed.Ahmavaara, Hakala, Hamara, Heikkilä, Hetemäki, Honkala, Huttunen, Innala, Junnila, Koivisto, Lehtonen, Saura ja Sepälä. Puhetta johti ed.Ahmavaara ja pöytäkirjan laati varat.Varjola.

1 §.

voimalaitoksen

Dipl.ins. E.Aalto esitti näkökohtia Kemijoen/rakentamista koskevan hallituksen esityksen johdosta todeten, että joen koko energiamäärä on n. 6 - 6,5 milj.kilowattia ja sen rakentaminen maksaisi 80-100 mrd markkaa. Rakentamisen keskittäminen perustettavalle valtioonemmistöiselle Kemijoki Oy:lle merkitsisi sitä, että valtio kiinteästi sitoutuisi ko. rahamäärän investointiin. Kemijoen rakentaminen ei suinkaan edellytä, että vesivoiman pitäisi olla yhden omistajan käsissä, vaan parempaan tulokseen päästään, jos myös teollisuudelle varataan rakentamismahdollisuudet, jolloin saavutuksia voidaan verrata toisiinsa. Teollisuus on tähän mennessä rakentanut 75 % kaikista voimalaitoksista eli suunnilleen sen verran kuin se itse käyttää voimaa. Ei voida olettaa, ettei se vastaisuudessa pystyisi rahoittamaan omaa voimantarvettaan. Teollisuuden rakennustoiminta tapahtuu sen omilla varoilla tai säästövaroilla eikä lisää epäsuorastikaan verotusta.

Jos valtio yksin saisi rakentaa Kemijoen, ei olisi mitään varmuutta nopeasta rakentamisesta. Kemijoki Oy:lle olisi annettava koskia vain sitä mukaa kuin se niitä rakentaa.

Puhuja esitti eräitä muutosehdotuksia hallituksen esitykseen sekä vastasi ed.Ahmavaaran, Koiviston, Hetemäen ja Innalan tekemiin kysymyksiin.

Ed.Junnila huomautti, että verohelpotuksia pitäisi myöntää muillekin koskien omistajille kuin niille, jotka myyvät osuutensa Kemijoki Oy:lle.

2 §.

Keskusteltiin Yleisradion hallintoneuvoston vaalista. Kun kokoomus menettää neljästä paikastaan yhden kansanpuolueelle, jätettiin puheenjohtajiston ratkaistavaksi, kummanko ryhmän ulkopuolella olevan henkilön, ev. Karikosken vaiko prof.Korhosen ehdokkuudesta olisi luovuttava.

3 §.

Keskusteltiin ryhmän ehdokkaista Antellin kokoelmain valtuuskunnan vaalissa. Kokoomuksen hallussa oleviin kahteen varajäsenen paikkaan nimettiin ehdokkaiksi prof. Koskimiehen lisäksi tri Wennervirta ja tri Lindström. Lopullisen ratkaisun tekeminen asiassa jätettiin puheenjohtajiston huoleksi .

4 §.

Ed. Honkala ilmoitti, että Kokoomuksen Naiset järjestävät kevätjuhlan Kaivohuoneella 9.5.

5 §.

Päätettiin, että ryhmän jäsenten maksettavat poissaolosakot peritään viipymättä.

Vakuudeksi:

Alpo Tarkola

Pöytäkirja Kokoomuksen eduskuntaryhmän kokouksesta 26.5.1952 klo 17.

Läsnä olivat edustajat Borg-Sundman, Hakala, Heitto, Hetemäki, Innala, Kölli, Nuorsaari, Saura, Seppälä, Tuurna, Wiherheimo ja Virkki. Puhetta johti ed. Hetemäki. Pöytäkirjan laati ed. Hakalan muistuinpanojen perusteella varat. Varjola.

1 §.

Ryhmän edustajaksi parlamenttien välisen liiton edustajaksi Bernin konferenssiin valittiin ed. Hakala, varalle ed. Borg-Sundman.

2 §.

Esiteltiin Valtionrautateitten eläkettä nauttivien yhdistyksen kirje perhe-eläkevakuutuksesta. Liitettiin pöytäkirjaan.

3 §.

Esiteltiin Oulun ja Lapin läänien asutustilallisten kirje, joka liitettiin pöytäkirjaan.

4 §.

Keskusteltiin esityksestä ns. villalaksi, jonka tarkoituksena arveltiin olevan ei vain raakavillan kaupan vaan myös villatuotteiden tuonnin monopolisoiminen (Viherheimo, Heitto, Seppälä).

Kölli: lammastalouden merkitys maataloudelle on vähäinen. Laki voitaisiin kyllä äänestää yli vaalien, jos katsotaan monopolisoimispyrkimykset vaarallisiksi.

Saura: Itä ja Pohjois-Suomessa lampaanhoito on tärkeä.

Päätettiin, että ed. Saura jonkun maatalousedustajan kannattamana ehdottaa lain voimassaoloajan 1 vuodeksi.

5 §.

Puheenjohtaja ilmoitti, että esitys merityöaikalaiksi, joka oli äänestetty lepäämään yli vaalien, oli nyt tulossa täysistuntoon. Työväenasiaainvaliokunta ehdottaa lain hylättäväksi.

Vakuudeksi:

Alpo Varjola

Arvoisalle Kokoomuspuolueen eduskuntaryhmälle.

Valtionviran- ja työmenestysperhe-eläkevakuutus-
lain 4. §:ssä säädetään, että avioliittoa ole-
vasta eläkkeeseen, jos avioliitto on solmittu vakuutetun täy-
tettyä kuusikymmentäkolme vuotta, eikä ottoplapsella, jos ot-
tolapseksi ottaminen on tapahtunut mainittuna aikana. Otto-
lapsen osalta määräys on katsottava väärinkäytösten välttä-
miseksi oikeutetuksi. Sitä vastoin on määräys, jonka mukaan
aviopuoliso ei saa eläkettä, jos avioliitto on solmittu
sen jälkeen kun vakuutettu on täyttänyt 63 vuotta katsot-
tava aivan kohtuuttomaksi ja epäoikeudenmukaiseksi niitä
virkailejoita kohtaan, jotka pitkän ajan ovat suorittaneet
huomattavat vakuutusmaksut, 2 % palkasta. Niiden virkailejo-
iden osalta, jotka ovat olleet perhe-eläkelain voimaan tul-
tua lakautettujen leski- ja orpokassojen jäseniä, tämä vää-
ryys on kaksinkertainen, koska he ovat maksaneet jäsenmak-
sunsaa kuolinpesälle tulevaa eläkettä varten kassojen sääntö-
jen mukaan, joissa mainittua rajoitusta ei ollut. On it-
sestään selvää, että virkailija, joka solmii avioliiton niin
korkeassa iässä ei tee sitä muusta syystä kuin saadaakseen
kodinhoitajan. Jos tarkoitus on sanotulla määräyksellä estää

henkilöitä menemästä naimisiin nuorten henkilöiden kanssa, jotka sitten kauan nauttivat eläkettä rasittaen siten valtiota, on sanottava, että ne tapaukset, jolloin mennään naimisiin lesken eläkettä silmällä pitäen ovat niin harvat, että niillä ei ole mitään merkitystä valtion kassaan. Toden- näköisesti tulevat vakuutusmaksut tuottamaan valtiolle huomatta- vasti tuloja yli sen mikä leskieläkkeisiin tullaan tarvitsemaan, niin että tällaiset pikkuerät eivät vaikuta asiaan. Kun hallitus on antanut eduskunnalle esityksen perhe-eläkelain muuttamisesta, -allekirjoittanut yhdistys kannioittaen anoo, että -ryhmä hyväntahtoisesti, muutosehdotusta käsiteltäessä, ottaisi -tämän seikan huomioon, niin että lain 4 § muutettaisiin si- -tena: "Jos avioliitto on solmittu vakuutetun täy- -tettynä kuusikymmentäkolme vuotta.

Helsingissä, toukokuun 20 päivänä 1952.

Valtionrautateiden eläkettä nauttivien yhdistys r.y.

K.E. Björkman

puheenjohtaja.

J. I. Suominen

KANSALLISEN KOKOOMUKSEN

Eduskuntaryhmä 1954

Kokous 5. 7. 1954

FORSIUS	/
HAKALA	/
HALLBERG	/
HAMARA	/
HETEMÄKI	
HONKALA	/
<i>Johannes</i> HUTTUNEN	/
INNALA	/
JUNNILA	/
JÄRVI	/
KOIVISTO	
KOSOLA	
LEIKOLA	
POHJALA	
RAIPALA	/
SAARIAHO	/
SALMINEN	
SAURA	
SEPPÄ	
SEPPÄLÄ	/
TUULI	
TUURNA	
WIHERHEIMO	/
WIRTANEN, J.	

Kokoomuspuolueen Eduskuntaryhmälle.

Rovaniemellä maaliskuun 29 päivänä 1952 päätyn Lapin läänin asutustilallisten ja maantarvitsijain kokoukseen sekä sanotussa kokouksessa valitun toisikunnan nimissä ja valtuuttamana ynnä asutustilallisten ja maantarvitsijain eri puolilla Lapin läänin, Oulun läänin Pyhäsalvella 10.5.52 ja Oulun kaupungissa 14.5.52 pitämien kokousten evästeinä pyydämme maanhankinnasta ja asutustoiminnasta sekä niihin liittyvistä asioista saattaa valtiovaltion tietoon seuraavaa:

Kun nykyinen maanhankintalaki sisärlakeineen ja toimeenpanoasetuksineen säädettiin, hyväksyttiin niissä se tärkeä periaate, että maata oli annettava viisessä edellytyksin ja usien tilojen perustamiseen, rakentamiseen sekä niihin liittyvät tehtävät oli valtion toimesta rahoitettava. Tämän periaatteen mukaisesti olisi lainojen ja perustuspalkkioiden oltava kunkin hetken kustannustasoa vastaavat, s.o. niillä olisi kyettävä raivaukset ja rakennustyöt sekä muut tilojen asukkaan osalle tulevat kustannukset suorittamaan, sillä tiloille sijoitettavat asukkaat ovat poikkeuksetta niin köyhiä, ettei heillä itsellään ole varoja näiden kustannusten rahoittamiseen. Tämä lienee niin yleisesti tunnettu ja tunnustettu tosiasia, ettei se lisäselvityksiä kaivannut.

Näin ollen on selvää, että tilojen maivaaminen ja rakentaminen voidaan suorittaa ainoastaan niiden palkkio- ja lainavarojen turvin, jotka valtio asutettaville myöntää, ja tällöin nousee - ja on asukkaille noussut - esille kysymys siitä, vastaako valtion myöntämä rahoitus kunkin hetken kustannustasoa. V. 1945, jolloin lakia alettiin toteuttaa, voidaan rahoituksen katsoa suunsilleen vastanneen silloista kustannustasoa, mutta jatkuva inflatorinen kehitys, hintojen ja muiden kustannusten kohoaminen on myöhemmin tehnyt tyhjäksi edellä mainitun periaatteen. Inflatio on kohotta-

mut kustannustasoa niin, (mikä voidaan helposti havaita esim. tarkastelemalla niihin kustannuksiin vaikuttavien indeksilukujen kehitystä vuodesta 1945 lähtien) että tilojen perustamisen ja rakentamisen rahoitus olisi kohotettava vähintään kaksinkeratiseksi, jotta se vastaisi vuoden 1945 realirahoitusta ja suunnilleen peittäisi nykyiset kustannukset.

Erittäin tärkeä sija uudistiloille (n.s. kylmille tiloille) sijoitettavien asukkaiden kohdalla on MH:n 104 §:n mukaan valtion maksamalla tilan perustamispalkkiolla, joka MH:n toimeenpanoasetuksen 205 §:n mukaan on IV vyöhykkeessä (johon mm. Lapin lääni kokonaisuudessaan ja osa Oulun lääninkin kuuluu) 40 sadalta viljelmän perustamiskustannuksista, mutta jolle on asetuksessa kuitenkin säädetty katto, s.o. enimmäismäärä. Tämä on johtanut kustannustason kohoamisen vuoksi siihen, että perustamispalkkio jää huomattavasti alle mainitun 40 sadalta määrän, ja sen estää juuri mainittu katto, kuten mm. maatalousministeriön asutusasiainosaston (ASO) ylijohtaja Veikko Vennamo on ilmoittanut kirjjeessään 13.12.1951 maanviljelijä Heikki Kylmäselle Tervolan pitäjän Kätäväaran asutusalueelta. Ylijohtaja Vennamo vastaa kyselyyn perustamispalkkioiden korottamisesta seuraavaan: "Koska kuitenkin perustamispalkkiohakemuksissa olevien kustannusarvioiden perusteella lasketut palkkiot ylittävät voimassa olevien säännösten mukaiset enimmäismäärät, eivät kustannusarvioiden tarkistukset, jotka asutustoimikunta annettujen ohjeiden mukaan suorittaa, vaikuta perustamispalkkion määrään". - Tämä lausunto osoittanee myös osaltaan sen, että kustannusarviot (t.s. kustannukset) ovat kohonneet niin korkeiksi, ettei palkkion enimmäismääriä ylittämättä voida suorittaa säädettyä 40 sadalta perustamispalkkiota.

Ylijohtaja Vennamon lausunto on kuitenkin puutteellinen sikäli, että siinä ei mainita MH:n toimeenpanoasetuksen 206 §:n säännöksestä, jossa sanotaan:

"Jos hintatasossa on tämän asetuksen voimaantulon jälkeen tapahtunut huomattava muutos, voi maatalousministeriö kuitenkin asukkaan esityksestä korottaa perustamispalkkiota tai siitä asukkaalle tai omistajalle vielä suorittamatta olevaa osaa enintään hintatason muutosta vastaavalla määrällä sekä tällöin myös ylittää 204 §:ssä mainitut enimmäismäärät."

Tämän säännöksen mukaan olisi maatalousministeriö voinut korottaa perustamispalkkioiden määriä, mutta niin ei esim. Kätäväaran eikä muidenkaan alueiden asukkaiden kohdalla ole tapahtunut. Huomautettakoon vielä siitä, että suuri osa uudistilallista ei ole tietoinen mainituista säännöksistä eikä niin ollen osaa esim.

MHL:n toimeenpanoasetukseen 206 §:n 3 momentin edellyttämää anomusta tehdä ja jättä siten ilman nykyhetkellä ehdottomaa välttämättömyksi muodostunutta perustamispalkkion korotusta. Jos jokaisen palkkion saajan lisäksi pitäisi mainittu anomus ja muut siihen tarvittavat asiakirjat tehdä kuten asetuksessa säädetään, johtaisi se laajamittaiseen asiakirjojen laatimiseen ja käsittelyyn lisääntyneeseen ja aiheuttaisi siten turhaa työn ja huolen lisäämistä sekä asukkaiden että asianomaisten virastojen kohdalla, koska asia voidaan ja pitäisi ilman sitä järjestää.

Koska perustamispalkkion yleinen korottaminen MHL:ssä hyväksytyn periaatteen ja toimeenpanoasetuksessa selvästi ilmaistun käytännöllisen ohjeen mukaisesti on nykyhetkellä välttämättömyys, ja koska, kuten edellä on käynyt selville, laki ei aseta sille esteitä, vaan päinvastoin sisältää siitä selvän määräyksen, esitämme, että asianomaiset valtiolimet ja tässä tapauksessa lähinnä Maatalousministeriö sekä Asutusasiainosasto toimivat niin, että MHL:n toimeenpanoasetukseen 204 §:ssä säädettyjä perustamispalkkion enimmäismääriä korotetaan kustannustasoa vastaavalla määrällä, kuitenkin vähintään kaksinkertaisiksi.

Edellä oleva koskee myös lainojen suuruutta, sillä useissa tapauksissa on näitä lainoja myönnetty vain 40 - 50 % kustannusarviosta, jopa vähempikin. Kun rakennustyöt kuitenkin ovat täysin riippuvaisia lainojen saannista ja suuruudesta, olisi ne myönnettävä riittävän suurina niin, että työt niiden turvin voidaan suorittaa.

Perustamispalkkion maksutapaan nähden on huomautettava, että vaikka MHL:n toimeenpanoasetukseen 209 §:ssä, sellaisena kuin se on muutettu 11.7.1947, määrätään, että maatalousministeriö voi harkintansa mukaan suorittuttaa palkkion sitä mukaa kuin työt edistyvät, on maksutapa käytännössä kuitenkin sellainen, että palkkiota saa vasta pitkien anomus- ja odotteluajkojen jälkeen. Jo perustamispalkkioanomus saattaa viipyä vuosikansia ennenkuin siitä tulee päätös - on tapauksia, joissa anomus on ollut sisällä useampiakin vuosia - ja sitten kun palkkioanomus on ehkä hyväksytty, saa asukas siitä vain palkkuerän kerrallaan. Sama pitää paikkansa raivauspalkkioihin nähden, sillä kun asukas raivaa uutta peltoa tehtyjen suunnitelmien mukaan, saa hän siitä säädetyn ja myönnetyn palkkion vasta ehkä seuraavana kesänä.

Kun rahoitus on näin kankea ja pitkäväteinen, tekee se mo-

niin tavoin häittää köyhille uudisasukkaille ja ehkäisee sekä usein kokonaan keskeyttää töiden suorituksen joko lyhyemmäksi tai pitemmäksi ajaksi.

Tämän vuoksi olisikin rahoitus järjestettävä maksettavaksi siten, että se ehdottomasti turvaisi töiden suunnitelmanmukaisen jatkumisen. Käytännössä tämä voisi tapahtua siten esim., että heti töitä aloitettaessa suoritettaisiin riittävä rahamäärä sekä sen jälkeen aina työn edistymisen mukaan niin, että kullakin hetkellä turvataisiin töiden keskeytymättömän jatkumisen. Rahoitusasiain käsittely olisi järjestettävä nopeaksi ja joustavaksi asianomaisissa virastoissa. Riittävän tehokas valvonta asutusviranomaisen taholta takaisi sen, että varat käytetään myönnettyyn tarkoitukseen tehtyjen suunnitelmien mukaisesti.

Monet MML:n mukaan maansaantiin oikeutetut, jotka ovat hankkinut maata vapaaehtoisten kauppojen kautta, eivät ole saaneet nauttia mm. rahoituksen suhteen niitä etuisuuksia ja oikeuksia, joita MML sen piiriin kuuluville myöntää. Erikoisesti on huomautettava siitä, että esim. maanostolainat ovat aivan riittämättömät huomioonottaen sen, että lainaa myönnettiin v. 1944 hintatason mukaan, mutta maan hinta on huomattavasti noussut sen jälkeen. Näiden seikkojen johdosta olisi tällä tavalla maata hankkineille myönnettävä kaikki ne etuisuudet ja oikeudet, jotka MML:n piiriin kuuluville voidaan myöntää. Rahoitus olisi korotettava kohonnutta hintatasoa vastaavaksi ja muutenkin järjestettävä edellä esitettyjen periaatteiden mukaisesti.

Huomautettakoon tässä yhteydessä vielä siitä, että MML:n toimeenpanoasetuksen 262 §:n mukaan on lain toimeenpanoa koskevat tehtävät hoidettava ja valitusasiat käsiteltävä kiireellisinä, jota säännöstä ei läheskään yleisesti ole noudatettu, sillä monet tehtävät ja valitukset saattavat viipyä jopa vuosikausia asukkaan saadessa odotella niitä toimitettomana tyhjin käsin.

Peruskuivatukset ja tie- sekä siltatyöt on MML:n mukaan (ks. MML:n 10 luku ja toimeenpanoasetuksen 9 luku) valtion toimesta hoidettava niin, että asukas voi näiden estämättä asua ja viljellä tilaa. Näin ei kuitenkaan ole läheskään yleisesti tapahtunut, vaan monilla alueilla vetisyys estää kyntö- ja kylvötöiden suorittamisen ajallaan, tiet ovat puutteellisia ja varsin kehoja, samoin sillat puuttuvat monista välttämättömistä paikoista. Jokainen ymmärtää, että uudeisasukkailla itsellään ole mitään mahdollisuuksia tällaisten töiden suorittamiseen, ja ellei valtio niistä huolehdi ja niitä

kustanna, jäävät ne tekemättä.

Jo viljelmien perustamissuunnitelmia tehtäessä ja perustamistöitä suoritettaessa olisi nämä teetettävä riittävässä laajuudessa valtion kustannuksella, joita kustannuksia ei myöhemmässäkään vaiheessa saisi sisällyttää tilojen hintoihin tai muutoin asukkailta periä, vaan jättää valtion lopullisiksi kustannuksiksi. MML:n 149 §:n ja toimeenpanoasetuksen 220 §:n mukaan päättää tästä maatalousministeriö, joten sekään ei aiheuta mitään muutoksia voimassa oleviin säädöksiin. Kysymys on vain siitä, että niin laki kuin asetukset antavat mahdollisuuden tulkita niitä joko asukkaalle eduksi tai vahingoksi, ja usein tapahtuu juuri viimeksimainitulla tavalla, mikä epäkohta olisi mitä pikimmin korjattava.

Monilla tiloilla on puute tarpeellisesta kotitarvemetsästä ja laidunmaasta (kuten esim. Alatornion pitäjän Lautamaan asutusalueella), joka myös aiheuttaa lisäkustannuksia ja muita hankaluuksia näiden tilojen asukkaalle. Tämän vuoksi olisi näille alueille pikaisesti järjestettävä tarpeelliset metsä- ja laidunalueet, ellei muuten niin yhteismetsänä ja yhteislaidunalueena.

Metsänmyyntioikeus on uudistiloilla hyvin monimutkaisten anomusten ja hakemusten kautta saatavissa, ja sikäli kun asukas sellaisen saa, pidätetään kantorahasta niin suuri osuus, että asukkaalle jää usein vähemmän kuin hän saisi yhtiöiltä suoranaistena työpaikkana.

Tämän epäkohdan poistamiseksi olisi asia järjestettävä niin, että asukas saisi metsänmyyntioikeuden hieman joustavammin ja myynnistä tulevat varat käyttöönsä paremmin kuin tähän asti.

Rehunsäannin ja kylvösiemenen sekä väkilannoitteiden turvaaminen kuuluu myös niihin kysymyksiin, joista riippuu uudisasukkaiden toimeentulo ja menestyminen viljelijöinä. Jos uudisasukkaalla ei ole karjanrehua (eikä sitä alkavalla voi ollakaan), ei hän voi pitää edes omaa tarvetta varten kotieläimiä, jos häneltä puuttuu kylvösiemen (jota uudisasukkaalla ei ole omasta takaa), niin vähäinenkin kylvö jää tekemättä, ja jos hän ei saa väkilannoitteita (kun muita lannoitteita ei ole ollenkaan tai on aivan mitättömän vähän), niin sato jää olemattomaksi Pohjolan karuissa maissa. Valtiovallan olisikin hoidettava nämä asiat niin, että uudisasukaille turvattaisiin näiden tarvikkeiden saanti.

Eräs tärkeä kysymys uudistilallisille on koneiden saanti ja käyttömahdollisuus viljelysten raivaamisessa ja itse viljelyk-

seessä. Ihmäsvoimalla suoritettu työ on moninkertaisesti kalliimpaa kuin konetyö, minkä lisäksi konetyö on tehokkempaa muussakin suhteessa. Sodan jälkeen muodostettiin Lappeen erikoinen yhtymä juuri uudistilojen raivaustöitä varten (Lapin Raivaus Oy.), jonka toimesta suoritettiin huomattava määrä raivaustöitä. Viime vuosien aikana on näiden varsin tehokkaiden raivauskoneiden käyttö kuitenkin suuntautunut kokonaan muualle, ja niitä käytetään nykyään kaikenlaisissa muissa töissä, eikä niitä millään tahdo saada varsinaisiin viljelmien raivaustöihin. Kun traktorit ja muut koneet ovat yleensä yksityisten hallussa, jotka luovuttavat niitä vain kohtuuttoman korkeita maksuja vastaan töihin, ei uudistilallislilla usein ole mahdollisuuttakaan käyttää koneita.

Tämän vuoksi valtiovallian olisikin huolehdittava siitä, että uudistilalliset voisivat itse hankkia tarpeelliset koneet tai saada käyttöönsä koneita kohtuullista korvausta vastaan. Meitämmä, että valtion talousarvioon varataan riittävän suuri määräraha koneavustuksia varten, joiden turvia myös uudistilalliset ja muut varattomat pienviljelijät voivat hankkia esim. yhteisesti välttämättömästi tarvitsemaansa raivaus- ja maatalouskoneita.

Vanhojen asutusviljelijäisten asema ei ole yhtään parempi, päinvastoin se on monessa suhteessa huonompiakin. He eivät ole saaneet osakseen edes niitäkään etuisuuksia, joita MLL asutettaville myöntää. Valtiovallian velvollisuus olisi huomata tänäkin asukasryhmä ja ryhtyä tarpeellisiin toimenpiteisiin myös heidän asemansa parantamiseksi ja auttamiseksi niin, että myös heistä muodostuu itsenäisiä, omalta viljelmältään toimeentulevia ihmisiä. Yksityiskohtaisiin esityksiin enne katso voivamme tässä yhteydessä ryhtyä, mutta koska uskomme, että nämä kysymykset ovat yleisesti tunnettuja ja varsinkin asutusviranomaiset tuntevat ne erikoinen hyvin, emme me, että asiat näiden ihmisten kohdalta pikaisesti saatetaan niiden vaatimaan järjestykseen.

He tarvitsevat ennenkaikkea varoja tilojensa raivaamiseen ja rakentamiseen. Niiden myöntäminen valtion varoista on välttämättömyys heidän toimeentulolleen. Peruskulivatus-, raivaus-, tie-, rakennus- yms. työt ovat useimpien näiden vanhojen tilojen ja alueiden kohdalta vasta alussa tai pahasti keskeneräisiä, ja hyvin monet heistä asuvat vielä niissä yksihuoneisissa ja jo pahastikin rappeutuneissa pikkuasunnoissa, jotka valtion toimesta aikoinaan rakennettiin. Niiden ylläpidon korjaaminen on mielestämme valtiovallian

suoranainen velvollisuus, koska heidät on myös valti-
vallan toimesta näille tiloille sijoitettu.

Siirtolaisten ja heistä ennenkaikkea Inarin ja Enontekiön
kuntien alueilla asuvien asema on suorastaan epäinhimillinen ja
kestävä. Heille annettuja lupauksia ei ole täytetty, ja vaika
heidän kurja asemansa epäilemättä on valtioballan tiedossa,
ei kuitenkaan ole näkyvissä mitään merkkejä siitä, että heidän
asemaansa siotaisiin korjata. Senvakuksi esitämme, että valtio-
vallan on vihdoin ryhdyttävä täyttämään heille annettuja lu-
pauksia ja sijoitettava heidät sellä järjestelmällä heille riittä-
västi tukea, jotta hekin voivat ryhtyä raivaamaan ja rakentamaan
asuinajoja itselleen ja perheilleen.

Kannu voi tässä yhteydessä vaieta myöskin siitä, että hy-
vin monissa tapauksissa asutusviranomaiset suoranaisesti jarrut-
tavat ja vaikeuttavat asutustoimintaa. Pitäisimmme valtiiovallan
velvollisuutena pitää huolta siitä, että tällaiset viranomaiset
santetaan asianmukaiseen järjestykseen, ja elleivät he osoita
vilpittöntä halua ja pyrkimystä hoitaa asioita kunnollisesti, erot-
taa heidät tämän toiminnan johtamisesta. Käsitteessämme mukaan oli-
si näiden viranomaisten samoin kuin kaikkien asutustoimintaa
hoitavien elimien velvollisuus olla asutettavien auttajina eikä
suinkaan heidän häirtäjinä.

Julkisuudessa esiintyneet tiedot valtiiovallan taholla asu-
tustoiminnan suhteen tehtävistä suunnitelmista ovat omiaan he-
rättämään huolestumista uudistilallisten ja erikoisesti maantar-
vitsijain keskuudessa. Näiden tietojen mukaanhan on valtion aset-
taman talouspoliittisen suunnitteluneuvoston työvaliokunta esit-
tänyt ns. pitkän tähtäimen ohjelmassa nykyisen asutustoiminnan
lopettamista vuorokaudessa 1953 kuluessa sekä muita toimenpiteitä, jotka
ovat varmasti omiaan vielä nykyisestäänkin huonontamaan maa- ja
asutuskysymysten ratkaisua.

Käsitteessämmekin, että Miltin mukaista asutustoimintaa
edelleen jatketaan ja tehostetaan sekä turvataan maan-
saanti myös niille maantarvitsijoille, jotka eivät
ole saaneet maata nykyisen asutustoiminnan puitteissa.
Maassammehan ei ole maan puutetta, sillä jo yksistään
Lapin läänissä on suuret alueet viljelyskelpoisia
maita ja suoalueita käyttämättöminä, näistä suurin
osa yhtiöiden sekä valtion hallussa. On murinkurista,
että samanaikaisesti kun meidän maassamme on asutus-
toimintaa harjoitettu, on esim. juuri yhtiöiden maassa
omaisuus huomattavasti lisääntynyt. Tällaisia maita
olisi ensisijaisesti käytettävä maanhankintaan.

Nykyisen asutustoiminnan hitaudesta ja kankeudesta voitaisiin esittää esimerkkejä vaikka kuinka paljon, ja hyvin useat asiantuntijat ovat lausunnoissaan tämän seikan selvästi ilmaisseet. Viittaamme tässä yhteydessä vain maat.tekn. Yrjö Alarui-
ken eräseen lausuntoon Lapin piirikokouksessa tänä ke-
väänä, joka koskee lähinnä Lapin läänin ja valaisee sitä, kuin-
ka kankeaa ja huonosti hoidettua asutustoimintaa on: "... maan-
saanti on nykyisten asutuslakien perusteella niin pitkävetois-
tä, että sitä tietä maahan kulkien pääsyssä ehtii vanheta työ-
kyvyttömäksi ennenkuin on omalla tilallaan. Maanhakijoissa on
kuulema jokin määrä sellaisiakin, jotka jo 1930-luvulla ovat
panneet maahakemuksensa. Osa kai jo näistä maanhakijoista saa-
vat asutusviranomaiset hakea nurmen alta."

Vaikkakaan emme katso voivamme yhtyä mainittuun esitykseen
kokonaisuudessaan, niin yllä olevaan kohtaan voi varmasti jokai-
nen asutustoiminnan kanssa tavalla tai toisella vähänkin tekemi-
siin joutunut henkilö varauksettomasti yhtyä.

Toivomme ja uskomme myös, että valtiovalan ja asutusviran-
omaisten taholla ymmärretään asian vakavuus ja näiden ihmisten
elämän ja toimeentulon nimissä ryhdytään pikaisiin toimenpitei-
siin esittämiesme epäkohtien korjaamiseksi. Sikäli kun käytäntö
on paljastanut näissä laeissa puutteita ja virheitä sekä epä-
oikeudenmukaisuutta, ei liene suurikaan vaikeuksia tällais-
ten poistamiselle olemassa.

Helsingissä toukokuun 2. päivänä 1952.

Lapin ja Oulun läänien asutustilallisten
ja maantarvitsijain lähetystä.

Heikki Tylmänen

Asutustilallinen
Tervolan pitäjistä.

Toini Mäkimäki

Asutustilallinen
Tervolan pitäjistä

Juho Karhunen
as. tilallinen Kitiäli

Pearu Räsä
as. tilallinen Tyhjäjärvi
O.L.

Jaska Oja
as. tilallinen Rautsila

Vilho Hamäläinen
pennij. Muhos

Heimo Kangas

Asutustilallinen Oulujoki

Pöytäkirja Kansallisen Kokoomuksen eduskuntaryhmän kokouksesta 9.9.1952 klo 16. Läsnä olivat edustajat Ahmavaara, Borg-Sundman, Hakala, Hallberg, Hamara, Heitto, Hetemäki, Honkala, Huttunen, Innala, Junnila, Koivisto, Kosola, Kölli, Lehtonen, Nikkola, Nuorsaari, Saariaho, Salminen, Saura, Seppälä, Tuurna ja Virkki. Puhetta johti ed. Ahmavaara ja pöytäkirjan laati lakit.lis. A.Varjola.

1 §.

Puheenjohtaja lausui ryhmän tervetulleeksi uutta työkautta aloittamaan ja toivoi kaikkien olevan olympiakunnossa.

2 §.

Keskusteltiin budjettiesityksen lähetekeskustelussa pidettävistä puheenvuoroista.

Ed. Hetemäki ilmoitti ed. Viherheimon ja Junnilan lupautuneen puhumaan.

Ed. Koivisto piti asianmukaisena, että pääpuheenvuoro tulisi valtiovarainvaliokunnan ulkopuolelta.

Päätettiin, että maatalouspoliittinen neuvottelukunta hoitaa maataloutta koskevat puheenvuorot ja ed. Seppälä ja Nuorsaari pitävät huolta virkamieskysymyksistä.

3 §.

Ed. Nikkola kiitti ryhmän jäseniä, jotka olivat muistaneet häntä hänen sairautensa aikana, sekä ilmoitti lääkärin olevan ehdottomasti sitä mieltä, että hänen tulisi erota eduskunnasta. Hänen varamieheksensä tulisi rehtori Reino Ala-Kulju Seinäjoelta.

Puheenjohtaja piti ed. Nikkolan eronpyyntöä valitettavana, mutta se on pakko ymmärtää, kun on kysymys hengestä ja elämästä.

4 §.

Keskusteltiin verolakiesityksen johdosta tehtävistä aloitteista.

Ed. Hetemäki ja Viherheimo ilmoittivat talouspoliittisen neuvottelukunnan käsitelleen asiaa ja suosittelleen mm. seuraavia aloitteita: 1) fyysillisten henkilöiden veroasteikon lieventäminen, 2) elinkeinoelämän verotuksen keventäminen, 3) harvintaverotuksen täsmentäminen, 4) rotukarjasta saadun tulon verotuksen muuttaminen, 5) sairauskustannusten vähennysrajan

korottaminen, 6) opintokustannusten vähennysrajan korottaminen, 7) eläkkeiden veronhuojennukset, 8) veroluokkien järjestelyä koskeva kysymys, 9) kuntain keskusrahastoa koskevien säännösten poistaminen.

Ed. Salminen esitti harkittavaksi, eikö olisi parempi tehdä vain vähän aloitteita, joihin yhdistettäisiin useampia kysymyksiä.

Ed. Hetemäki, Hakala, Tuurna ja Honkala olivat propaganda-syistä useiden erillisten aloitteiden kannalla.

Päätettiin, että aloitteentekijät ottavat yhteyden sihteeri Varjolaan, jotta saadaan tarpeellinen keskitys ja yhtenäisyys aloitteiden tekemisessä ja niiden sisällössä.

Vakuudeksi:

Alpo Varjola

Pöytäkirja Kokoomuksen eduskuntaryhmän kokouksesta 25.9.1952 klo 16. Läsnä olivat edustajat Ahmavaara, Borg-Sundman, Hakala, Honkala, Huttunen, Innala, Koivisto, Kölli, Lappi-Seppälä, Lehtonen, Ala-Kulju, Saariaho, Saura, Seppälä ja Virkki. Puhetta johti ed. Ahmavaara. Pöytäkirjan on laatinut ed. Hakalan muistiinpanojen perusteella varat. Varjola.

1 §.

Puheenjohtaja lausui ed. Nikkolan tilalle eduskuntaan tulleen rehtori Ala-Kuljun tervetulleeksi ryhmään.

2 §.

Päätettiin, että ed. Ala-Kulju ottaa ed. Nikkolalle kuuluneet valiokuntapaikat: vakinainen jäsen puolustusasiainvaliokunnassa ja varajäsen maatalousvaliokunnassa.

3 §.

Puheenjohtaja selosti Kemijoki Oy:n asiassa käytyjä neuvotteluja ja valtiovarainvaliokunnan jäsenet täydensivät selostusta.

4 §.

Tamperelaisten rautatieläisten lähetystö selosti aloitetta asuntotalon rakentamiseksi kaupungin rautatieläisille.

Lähetystön käynnin johdosta keskusteltiin valtion osuudesta työntekijäin asuntokysymyksen järjestelyyn yleensä.

5 §.

Ed. Virkki teki selkoa Yliopiston apteekin oikeuksien laajentamista koskevan lakiesityksen käsittelystä talousvaliokunnassa.

6 §.

Rovaniemen ja Lapin opettajain piiriliiton lähetystö selosti siellä vallitsevaa opettajapulaa ja sen syitä. Lähetystö suositteli korkeakoulun perustamista Pohjois-Suomeen ilmoittaen, että Rovaniemellä olisi tarkoitukseen saatavissa yhteislyseon vanha, tyhjillä oleva rakennus ja asuntomahdollisuuksia olisi riittävästi.

7 §.

Keskusteltiin huoneenvuokrasäännöstelystä.

Ed. Lappi-Seppälä suositteli ryhmälle selvää asennoitumista hv.säännöstelyä vastaan huomauttaen, että vanhojen talo-

jen vuokralaisia on vain 14 % kansasta.

8 §.

Ed. Seppälä selosti kaupunkien ja kauppalaan kansakoululaitoksen kustannuksia koskevaa lakiesitystä ja suositteli hyväksyttäväksi ed. Kulovaaran aloitetta, jonka mukaan valtion osuutta kustannusten suorittamiseen lisättäisiin.

9 §.

Ed. Seppälä ehdotti ryhmän keskiluokkatoimikunnan toiminnan elvyttämistä. Valittiin ed. Huttunen hoitamaan asiaa ja kutsumaan kokoon ryhmän keskiluokkaa edustavat jäsenet.

10 §.

Ed. Kölli ehdotti, että ryhmäkokouksessa 2.10. perehdyttäisiin hallituksen esitykseen maanhankintapäätösten purkamisen rajoittamisesta. Ehdotus hyväksyttiin.

11 §.

Ed. Hakala ehdotti, että ed. Huttunen menisi ryhmän puolesta 30.9. klo 20 Yhteiskunnallisessa Korkeakoulussa pidettävään tilaisuuteen esittelemään Kansallisen Kokoomuksen toimintaa. Päätettiin.

Vakuudeksi:

Alpo Vartiainen

Pöytäkirja Kansallisen Kokoomuksen eduskuntaryhmän kokouksesta 2.10.52 klo 16. Läsnä olivat edustajat Ahmavaara, Ala-Kulju, Borg-Sundman, Hakala, Hallberg, Heikkilä, Heitto, Hetemäki, Honkala, Huttunen, Koivisto, Kölli, Lappi-Seppälä, Lehtonen, Pohjala, Saariaho, Salminen, Saura, Seppälä, Wiherheimo, Virkki ja Wirtanen. Puhetta johti ed. Ahmavaara ja pöytäkirjan laati varat, A. Varjola.

1 §.

Virtanen teki selkoa Yliopiston Apteekkia koskevan lakiesityksen valiokuntakäsittelystä ja ilmoitti, että maalaisliittokin näyttää nyt siirtyneen vastustavalle kannalle ja näkevän esityksessä pyrkimyksen apteekkilaitoksen sosialisointiin.

Puheenjohtaja totesi, että ryhmän kanta asiassa on selvä.

2 §.

Keskusteltiin asunnontuotannosta ja liikevaihtoverotuksesta.

Viherheimo: Valtiovarainvaliokunta on yksimielisesti päättänyt ehdottaa kaikki liikevaihtoverolain muuttamista tarkoittavat aloitteet hylättäviksi, koska valtionkomitea parhaillaan käsittelee liikevaihtoverotuksen uudistamista ja sillä on myös mahdollisuus ottaa eduskunta-aloitteet huomioon. Rakennustarvikkeiden vapauttaminen liikevaihtoverosta aiheuttaisi usean miljardin markan verokadon. Asiaa ei niin ollen voida käsitellä pelkästään asuntorakennuskysymyksenä, niin luonnotonta kuin onkin, että valtio ottaa toisella kädellä ja toisella tukee asuntorakennustuotantoa.

Seppälä: Suuri valiokunta on yhtynyt valtiovarainvaliokunnan kantaan.

Koivisto: Kun liikevaihtovero on n. 10 % rakennuskustannuksista, olisi harkittava sen alentamista. Kokonaan poistaminen voisi aiheuttaa epäsuhdetta ja johtaa väärinkäytöksiin.

Heitto: Liikevaihtoveroa ei ole syytä poistaa niin kauan kuin valtio avustaa rakennustoimintaa.

Viherheimo: Liikevaihtoveroa yleensä ei pitäisi koskaan poistaa, mutta siitä pitäisi kehittää alhainen vero.

Salminen: Jos välillinen verotus poistetaan, niin rasitus siirtyy välittömiin veroihin. Asuntokysymys on kuitenkin sellai-

nen epäkohta nykyisessä yhteiskunnassa, että pelkkä puhuminen asiassa ei riitä, vaan on toimittava siihen suuntaan, että rakennustarvikkeiden liikevaihtoveroa alennetaan.

Hallberg: yhtyi ed. Salmiseen.

Honkala: Kansa ei ole niin tyytymätön välillisiin kuin välittömiin veroihin. Liikevaihtoverosta olisi kehitettävä 5 %:n vero. Kansanpuolueen kanta (koko liikevaihtoverojärjestelmän lopettaminen) on onneksi aivan järjetön.

Lappi-Seppälä: 97 % siitä asuntokuutiomäärästä, joka vuositain on käytettävissä, on vanhaa. Uudisrakennustoiminnan maksimi on vain 3 % vuodessa. Vasemmiston mielestä uudisrakennustoiminta kuitenkin on asuntopulan poistamisen avain. Jos tehostetaan 10 %:lla vanhan asuntokannan hyväksikäyttöä, tietää se kolme kertaa suurempaa hyötyä asunnottomille kuin uudisrakennuskapasiteetti. Maaseudulla on asumisen taso alhainen, mutta varsinaista asuntopulaa ei ole.

Heikkilä: Liikevaihtoveroa rakennustarvikkeista ei ole syytä poistaa. Mitä siltä osin vähennetään, se tulee harvoin maksettavaksi välittöminä veroina. Kohtuuttomat työpalkat ovat nostaneet rakennuskustannuksia enemmän kuin liikevaihtovero.

Salminen: Kaikki, mitä tehdään asuntokysymyksen ratkaisemiseksi, on puoluepoliittiselta kannalta plussaa.

Heitto: Talonpito ei sittenkään ole kaikkein huonoimpia afäärejä, vaikka vuokrat eivät riitäkään korjauskustannuksiin.

Lappi-Seppälä: Liikevaihtoverotuksella saadaan myös epä määräinen palkannauttija maksamaan veroa, eikä koko järjestelmää näin ollen voida poistaa. Arava-toiminta on puhdasta sosiaalidemokraattista propagandaa ja se itse asiassa rahoitetaan liikevaihtoverokonttorin kautta. Tämä on humpuukia, ja rakennustarvikkeiden liikevaihtoverotus olisi poistettava. Asia voitaisiin hoitaa veronpalautuksena 5 %:n tarkkuudella.

Wiherheimo: Asia olisi pantava pöydälle ryhmän seuraavaan kokoukseen.

Heikkilä: Kannatti Wiherheimon ehdotusta.

Borg-Sundman: Mitä hyödyttää vaikka ryhmä tekee puoluepoliittisesti oikeita ratkaisuja, ellei lehdistö (erityisesti U.S.) selosta niitä asianmukaisella tavalla.

Lappi-Seppälä: Vuokrakysymyksen hoitoa porvarilliselta kannalta on suuresti heikentänyt törkeä toimenpide, että vasemmistolaisen vuokralaisyhdistyksen tueksi on perustettu liikehuoneis-

tojen vuokralaisten yhdistys. Yhdistyksen lehdessä on esitetty sellainen häikäilemätön ajatus, että liikehuoneiston vuokraaja on itse asiassa saanut omistusoikeuden vuokrahuoneistoon.

Heitto: Liikehuoneistojen vuokria on korotettu jopa 50-60-kertaisiksi. Tällaisen kiskomisen johdosta on yhdistys perustettu.

Päätettiin, että asia pannaan pöydälle ryhmän seuraavaan kokoukseen.

3 §.

Borg-Sundman toi terveiset tri Rakel Jalakselta, jolle hän oli 60-vuotispäivän johdosta toimittanut lahjaesineen vuoden 1948-51 ryhmätoverien nimissä.

Toimenpide hyväksyttiin.

Heitto valitti sitä, että presidentti K.J.Ståhlbergin hautajaisiin osallistui vain 3 ryhmän jäsentä.

Hetemäki, Huttunen, Heikkilä ja Salminen pitivät Ståhlbergin muiston kunnioittamista muistorahaston välityksellä puolueen asiana.

Lappi-Seppälä: Onnittelut pitäisi systematisoida. Palkattu sihteeri voisi ottaa ko. asian huolekseen.

Puheenjohtaja: Ryhmän puheenjohtajan pitäisi lähinnä huolehtia onnittelusta.

Vakuudeksi:

Alpo Tarjola

Pöytäkirja kokoomuksen eduskuntaryhmän kokouksesta 16.10.1952 klo 16. Läsnä olivat edustajat Ahmavaara, Ala-Kulju, Hakala, Hamara, Heikkilä, Heitto, Hetemäki, Honkala, Huttunen, Innala, Koivisto, Kosola, Kölli, Lehtonen, Nuorsaa-ri, Pohjala, Salminen, Saura, Seppälä ja Wiherheimo. Puhetta johti ed. Ahmavaara ja pöytäkirjan laati varat. Varjola.

1 §.

Puheenjohtaja ilmoitti ryhmän lähetystön onnitelleen ed. Margit Borg-Sundmania tänään hänen 50-vuotispäivänään.

2 §.

Satakunnan 8 kunnan edustajan ja sikäläisen maakuntaliiton toiminnanjohtajan muodostama lähetystö esitti toivomuksen, että maaseudun rakennuslainojen ja -avustusten käyttöperusteita muutettaisiin siten, että myös aluesuunnitelmaan kuuluvat maalaiskunnat pääsisivät niistä osallisiksi. Lähetystö jätti muistion, joka liitettiin pöytäkirjaan.

3 §.

Ed. Kosola esitti harkittavaksi kyselyn tekemistä niiden vaikeuksien johdosta, joihin maatalous on joutunut epäedullisen sadonkorjuutilanteen vallitessa. Viljan hintakysymystä ei lupauksista huolimatta ole hoidettu eikä viljankuivaamojen rahoitusta järjestetty. Maatalouden veroperusteita olisi lievennettävä.

Heikkilä: Jotain hyötyä voisi kyselystä olla. Avustuksia ei pidä pyytää, mutta verotuskysymystä olisi hoidettava, koska puhdas tuotto kuluvana vuonna jää pieneksi.

Ahmavaara: Ajankohta kyselylle olisi sopiva.

Salminen: Olisi jatkettava kampanjaa, joka pantiin alulle välikysymyksellä.

Pohjala ja Ala-Kulju: kannattivat kyselyn tekemistä.

Asian hoitaminen jätettiin maatalousedustajain tehtäväksi.

4 §.

Keskusteltiin vuoden 1953 tulojen perusteella toimitettavassa verotuksessa noudatettavaa veroasteikkoa koskevasta hallituksen esityksestä.

Wiherheimo: Ryhmän edustajat valtiovarainvaliokunnassa olivat asettuneet kannattamaan kansanpuolueen ed. Kanniston aloitetta asteikon lieventämisestä ja yhtyneet ed. Karvikon vastalauseeseen. Oppositiossa on vaikea olla ehdottamatta muutoksia hallituksen verolakiesityksiin, olkoonpa tämä periaatteelliselta kannalta suotavaa tai ei.

Ahmavaara: Koska valtion menoja jatkuvasti lisätään, ei ole muuta neuvoa kuin ajaa veronalennuksia ja koettaa sitä tietä pakottaa hallitusta menojen supistuksiin. Verotus sitä paitsi tuottaa ensi vuonnakin enemmän kuin on arvioitu.

Koivisto: Kannatti alennusehdotusta, joka sinänsä oli melko vähäinen, n. 3000 - 6000 markkaa 400.000 - 2.000.000 markan tuloista.

Hetemäki: Opposition tehtävänä pitää kansan puolta, joka verot joutuu maksamaan. Kun verotus alunperin perustui säätyjen suostuntaan, on periaatteellisesti oikein, jos eduskunta tinkii hallituksen esityksestä. Ryhmän olisi ollut parempi tehdä oma vastaehdotuksensa, mutta hyvä näinkin.

Huttunen ja Heikkilä: Hyväksyivät valtiovarainvaliokunnan jäsenten toimenpiteen.

Innala: I ja II veroluokan välistä eroa olisi supistettava. Nyt se suurenee nykyisestäänkin.

Salminen: Suuressa valiokunnassa olisi harkittava oman asteikkoehdotuksen esittämistä ed. Junnilan lakialoitteen mukaisena. Ehdotti, että ed. Hetemäki valmistelee sitä varten asiaa.

5 §.

Keskusteltiin rakennustarvikkeiden liikevaihtoveropautta koskevasta kysymyksestä, joka edellisessä ryhmäkokouksessa oli pantu pöydälle.

Hetemäki: Kun eduskunta vastoin valtiovarainvaliokunnassa tehtyä "sopimusta" oli toisessa käsittelyssä hyväksynyt yhden eli ed. Simosen aloitteen, olisi nyt suuren valiokunnan jaostossa tutkittava uudelleen kaikki liikevaihtoveroaloitteet, joiden joukossa on monta kokoomuksenkin ryhmän aloitetta.

Wiherheimo: yhtyi Hetemäkeen.

Puheenvuoroja käyttivät lisäksi Salminen, Seppälä, Heikkilä, Koivisto ja Nuorsaari.

6 §.

Ed. Wiherheimo ja Koivisto tekivät selkoa Kemijoki Oy:n perustamista koskevan hallituksen esityksen valiokuntakäsittelystä ja niistä parannuksista, joita ehdotukseen oli saatu.

Vakuudeksi:

Alpo Tärjola

M u i s t i o

Kokemäenjokilaakso aluesuunnitelmantakaisten
alueitten asutus- ja map-kassalainoituksesta.

Asutuskassan ja maaseudun asunto-olojen parantamiskassan varoilla suoritettun valtion lainoituslaitoksen merkitys on sodanjälkeisenä aikana muodostunut varsin huomattavaksi myönteiseksi tekijäksi varsinaisen maaseudun vähäväkisen väestöosan elämässä.- Kun valtiovallan taholla on suhtauduttu tähän lainoitukseen erittäin myönteisesti lisäämällä käyttövaroja mahdollisuuksien mukaisesti, on asutus- ja map-kassojen kehitys viime vuosina ollut erittäin ripeätä.- Maakunnissa on tämä toiminta arvosteltu yhdeksi tärkeimmistä valtion tukitoimenpiteistä pyrittäessä korjaamaan ne rapiot, mitä pitkä sotakausi aiheutti. Maalaiskuntain asutuslautakuntien ylläviitatuissa merkeissä suorittama työ on saavuttanut väestön yksimielisen tunnustuksen toiminnan tultua entistä enemmän tunnetuksi. Toivotaan vain valtion jatkuvaa myönteelistä suhtautumista.

Sodan jälkeinen aika on kuitenkin määrättyillä alueilla johtanut erittäin valitettaviin poikkeussäännöksiin, joiden seurauksena useiden kuntain väestö on joutunut puheena-olevassa valtiolainainsaannissa oikeuttamaan asemaansa verrattuna maan muuhun asujamistoon. Tarkoitamme näitä poikkeussäännöksiä, mitkä koskevat Kokemäenjokilaakson aluesuunnitelmantakaisten kuntain mahdollisuuksia asutus- ja map-kassain lainoitus-toimintaan.

Asutuslain I §:n tarkottamilta pieneläjiltä on mainittujen aluesäännöste alaisissa kunnissa evätty rakennuslainat useitten vuosien aikana kokonaan. Samoin on laita map- rahaston sekä lainausten, että siihen liittyvien avustusten suhteen. Juuri viime mainittu seikka on erikoisen räikeä epäkohta valtion harjoittamassa vähäväkisten avustustoiminnassa.

Syyt, jotka tähän tilanteeseen ovat johtaneet, ovat lievästikin lausuen perin hatarat, eivätkä vähimmässäkään määrin ota huomioon seurauksia, mitä niistä väestölle aiheutuu, kuten edellä jo viitattiin.- Samalla kun valtioneuvosto map-rahaston käyttöä koskevassa kiertokirjeessään n:o 17, 28.2. 1952 on laajentanut kysymyksessä olevien varojen käyttöön oikeutettujen piiriä, sekä korottanut laina- ja avustuseriä, se samalla edelleen tiukasti epää oikeuden niiden saantiin aluesuunnitelman takaisten kuntain asukkailta. Perusteluna tälle kielteisyydelle on se täysin teoreettinen kannanotto, että nämä alueet eivät ole varsinaista maaseutua". Asiaa koskevan valtioneuvoston päätöksen 17. 3. 1938 I §:n mukaan näitä varoja voidaan käyttää vain varsinaisella maaseudulla. Kuitenkaan ei voitane osoittaa, millä tavoin puheena olevat aluesäännökset muuttavat jonkin alueen väestön elinehtoja, joihin niillä ei ole tosiasiallisesti vaikutusta suuntaan eikä toiseen. Ja sehän kuitenkin pitäisi olla ratkaiseva tekijä. Oikeudenmukaisuus, tasapuolisuus täytyy olla kaiken väestöön kohdistuvan valtion avustus- ja tukemistoiminnan a ja o.

Uusi maaseuturakennuslaina, -laina ja -pääte

5.10.44 (67/44)

1.5 ja 6 §:n muut 29.4.48 (147/48)

*Harjoittajan
kyselyt*

Sopim.

H. W. R.

Asian yhteydessä on viitattu Aravan lainoitus toimintaan. Siinä suhteessa on kuitenkin syytä huomauttaa eräistä käytännössä todetuista seikoista: 1. Arava on poikkeuksellisen tilanteen luoma laitos ja sellaisena ajeltu kai tilapäiseksi, 2. Julkisuudessa esitettyjen tietojen mukaan Aravalla on varsinaisella toiminta-alueellaan kaupungeissa ja asutuskeskuksissa tehtävää enemmän kuin riittämiin myöskin sen käyttövarat huomioiden. 3. Aravan toimintamuodot eivät sovellut varsinaiselle maaseudulle, josta tässä on kysymys. 4. Ei ole suinkaan maaseudun asutustoiminnalle eduksi, että sen piiriin työnnetään yksi uusi tekijä, jota siellä ei tunneta tarvittavan. Tuloksena siitä voi olla vain toiminnan jäykistyminen ja hajanaisuus.

Maaseudun asutuslautakuntien käsityksen mukaan ei ole toivottavaa eikä tarpeen vaatimaa, luoda lisää sivu- eikä väliportaita asutuslautakuntien ja ASO:n välille.

Toivomme ja uskomme ja uskomme esitystemme täällä määrävissä valtion elimissä selventävän esittämämme, maaseudun asutustoiminnan yhteiselle kehitykselle ensiluokkeisen tärkeää kysymystä siksi tuloksellisesti, että edellä viitatus epäkohdat mahdollisimman pian ja ainakin ensi kalenterivuoden alusta korjautuvat.

Pöytäkirja kokoomuksen eduskuntaryhmän kokouksesta 21.10.1952 klo 16. Läsneä olivat edustajat Ahmavaara, Borg-Sundman, Hakala, Hallberg, Hamara, Heikkilä, Hetemäki, Honkala, Huttunen, Innala, Junnila, Koivisto, Kölli, Lappi-Seppälä, Lehtonen, Nuorsaari, Pohjala, Saariaho, Salminen, Saura, Seppälä, Tuurna, Wiherheimo, Virkki ja Wirtanen. Lisäksi oli paikalla maanviljelysneuvos Kaltio. Puhetta johti ed. Ahmavaara ja pöytäkirjan laati varat. Varjola.

1 §.

Puheenjohtaja teki selkoa ryhmän puheenjohtajiston käynnistä tasavallan presidentin luona hallitusasiassa. Hallituspohjasta oli presidentille lausuttu, että vähemmistöhallitus olisi mitä turmiollisin ja että uuteen hallitukseen olisi otettava mukaan vakauttamista ajavat piirit ja siis suljettava pois kommunistit.

Hetemäki: Uusi piirre oli se, ettei presidentti enää selvästi sanonut, että kokoomuksen pitäisi olla oppositiossa, vaan oli huomauttanut, että hänellä ei henkilökohtaisesti ollut mitään kokoomuksen mukaantuloa vastaan. Asia riippui lähinnä eduskunnasta. Pääministerikysymystä ei ollut puheena.

Virkki: Presidentti oli pahoitellut sitä, että kokoomuksen ryhmä on liian pieni. Tähän oli huomautettu, etteivät kaikki valitsijat ymmärrä sitä, että kokoomus ei ole ollut mukana hallituksessa.

Seppälä: On yllättävää, että eräässä ryhmän taholta pidetyssä puheessa on riennetty selittämään, että nykyinen hallituskokoomus on paras mahdollinen. Hallituspula on sos.demien järjestämä siinä tarkoituksessa, että he voisivat kukistaa maalaisliiton opposition. Kokoomus on menettänyt yhä enemmän kannatusta siitä syystä, että emme ole hallituksessa mukana.

Borg-Sundman: Liian kauan on oltu oppositiossa. Porvarillinen hallitus olisi saatava.

Puheenjohtaja: Ruotsissa on oikeisto poissa hallituksesta, mutta se voitti kuitenkin 8 uutta paikkaa parlamentissa.

Lappi-Seppälä: Kokoomuksen oppositioasenne on ollut liian lojaali ja myöntyväinen. Pitäisi olla niin häijy, että vedet-

täisiin hallitusvastuuseen.

Heikkilä: Puolueenjohto ei suinkaan ole ilmoittanut, ettei haluttaisi olla mukana hallituksessa.

Seppälä: US:ssa ja eräässä puheessa on sanottu, että maalaisliittolais-sos.demokraattiseen hallitukseen olisimme tyytyväisiä.

Salminen: Ryhmällä on täysi vapaus tehdä päätöksensä. Jos ajaisimme puhtaan porvarillisen hallituksen muodostamista, olisi se huitaisu ilmaan.

Hetemäki: Pitämässäni puheessa läksin ryhmän entiseltä kannalta: mahdollisimman laaja hallituskokoomus ilman kommunisteja. Voidaan tietysti ajaa puhtaan porvarillisen hallituksen muodostamista, mutta riski on aika suuri.

Virtanen: On oltu äärettömän kilttejä. Lutherin katkismus ei näytä aina auttavan politiikassa.

Ahmavaara: Puhtaan porvarihallituksen kokeilu päättyisi nolosti. Ilman työväen edustusta ei voida pysyvästi hallita maata.

Heikkilä: Entinen kanta on paras.

Lappi-Seppälä: Usko meidän poliittiseen voimaamme on hävinnyt. Sos.demokraatteja ihaillaan tarpeettomasti.

Tuurna: Presidentti on aina korostanut, että meidän pitäisi olla mukana, mutta kuitenkin sanonut, ettei se käy päinsä.

Honkala: Jos sos.demokraatit eivät lähde hallitukseen, on ryhdyttävä ajamaan pelkästään porvarillisen hallituksen muodostamista.

Nuorsaari: Velvollisuutemme on korostaa sitä, että eduskunta on porvarienemmistöinen. Nyt olisi parhaita mahdollisuuksia porvarilliseen hallitukseen.

Salminen: Tannerin pitämästä puheesta ilmeni selvä rintama kommunisteja vastaan. Sitä on käytettävä hyväksi.

Koivisto: Sos.demokraattien ja maalaisliiton hallitessa maata on sosialisoitu enemmän kuin koskaan aikaisemmin. Jos laajapohjainen hallitus muodostetaan, on kaikkien porvaripuolueiden saatava tasaveroinen asema.

Nuorsaari: Maalaisliitolle olisi ehdotettava porvarillista hallitusta ja ellei sellaista tulisi, sen jälkeen lisäksi sos.demokraatit mukaan.

Wiherheimo: Olisi saatava selvitettyksi, kumpi puolue,

maalaisliitto vai sos.demokraatit, vastustavat kokoomuksen mukaantuloa, vai ehkä molemmat, ja millä perusteilla tämä tapahtuu.

Hakala: Kokoomuksen on ehdottomasti pyrittävä mukaan hallitukseen. Menettelytavoista voi olla eri mieltä. Puheenjohtajat on valtuutettava ottamaan yhteyttä muihin ryhmiin.

Maanviljelysneuvos Kaltio selosti Maataloustuottajain Keskusliiton käsityksiä. MTK:n johtokunnalla on tietysti ollut oikeus sanoa, onko suunniteltu maataloustulon vakauttamislaki sen mielestä hyvä vai huono. Laki johtaisi siihen, että kun aikanaan tulee uusi yleinen palkkojen korotus, niin maatalous ei saisi mitään hinnanlisää. SAK ei ole hyväksynyt vuokrien korotusta ja on sen vuoksi samassa asemassa kuin MTK.

Huttunen: Porvarillista hallitusta olisi vaadittava. Eri asia on, että sitä ei synny.

Hetemäki: Fagerholmille on ilmoitettu, että hallituspohjan laajentaminen lujittaisi kommunismin vastaista rintamaa. Sos.demokraattien taholla harkitaan kokoomuksen mukaan ottamista. Jos lopputulos on se, ettei kokoomus pääse mukaan, olisi ehkä käytettävä hyväksi Seppälän ja kumppanien ajatusta ja ilmoitettava julkisesti, että halutaan puhtaasti porvarillisen hallituksen muodostamista. Tällä saavutettaisiin goodwilliä.

Ahmavaara: Sos.demokraattien vastausta olisi ensin odotettava ja jos se on kielteinen, propagandasyistä annettava Hetemäen mainitsema julkilausuma.

Päätettiin valtuuttaa ed.Ahmavaara, Hetemäki, Salminen, Seppälä ja Hakala käymään neuvotteluja lähinnä ministeri Skogin ja muiden sos.demokraattisten hallitusneuvottelijain kanssa kokoomuksen osallistumisesta hallitukseen.

2 §.

Valtiontilintarkastajiksi vuodeksi 1953 päätettiin ryhmän puolesta ehdottaa entiset eli siis kunnallisneuvos E.A. Turja ja lehtori Felix Seppälä (varamieheksi).

Vakuudeksi:

Alpo Turja

Pöytäkirja kokoomuksen eduskuntaryhmän kokouksesta 23.10.1952 klo 16. Läsneä olivat edustajat Ahmavaara, Alakulju, Borg-Sundman, Hallberg, Hamara, Hetemäki, Honkala, Huttunen, Innala, Koivisto, Lehtonen, Nuorsaari, Saariaho, Salminen, Saura, Seppälä, Virkki ja Wirtanen. Puhetta johti ed. Ahmavaara ja pöytäkirjan laati varat. Varjola.

1 §.

Ed. Virkki ilmoitti, että sos.demokraattien tekemä toivomusaloite lääketehneiden sosialisoinnista, joka talousvaliokunnassa oli ehdotettu hylättäväksi vain 1 äänen enemmistöllä, tulee huomenna täysistuntokäsittelyyn. Kaikkien tulisi olla paikalla äänestyksessä.

2 §.

Puheenjohtaja sekä ed. Salminen selostivat hallituskysymyksestä maalaisliiton ja sosialidemokraattien kanssa käytyjä neuvotteluja.

Puheenjohtaja: Ed. Kalliokoski oli torjunut ajatuksen, että kokoomusta haluttaisiin diskriminoida hallitusasiassa. Ml:n taholta oli presidentille ilmoitettu, että nykyinen hallitus olisi säilytettävä, ja toissijaisena ratkaisuna olisi laajapohjainen kokoomushallitus, jossa myös kokoomus olisi mukana.

Salminen: Ministeri Skog oli hänelle esitetyn kysymyksen johdosta lausunut, ettei ainakaan virallista päätöstä ollut tehty eikä hän myöskään henkilökohtaisesti ollut sitä mieltä, että kokoomusta olisi pidettävä diskriminatoorisessa asemassa hallitukseen pääsyyn nähden. Primäärisenä tavoitteena on entisen hallituksen säilyttäminen, ja jos se ei onnistu, asia ratkaistaan muulta pohjalta. Myös kokoomuksen puoluehallitus oli asiaa käsitellyt. Pelkän porvarihallituksen muodostamista ei puoluehallituksen käsityksen mukaan voitaisi tässä vaiheessa esittää, kun sillä ei olisi toteutumismahdollisuuksia ja kun presidentti on antanut hallituksen muodostamisen tehtäväksi määrätyltä pohjalta. Mainitunlaisella tarjouksella ei tässä vaiheessa olisi myöskään propaganda-arvoa.

Hetemäki: Tarkoituksena on, että hallituksen eroanomus peruutettaisiin eikä mitään henkilövaihdoksia hallituksessa tapahtuisi. Tässä mielessä Kekkonen hieroo omaa ryhmäänsä ja maa-

taloustuottajajärjestöä.

Seppälä: Skog ja Kalliokoski olivat ystävällisiä kahdenkeskisissä puheissa. Meidän periaattemme on porvarillisen rintaman lujittaminen. Ei olisi mitään vaaraa siinä, että ehdotettaisiin maalaisliiton oppositiolle hallituksen muutosta.

Saura: MTK:n johto ei peräänny maataloustulon vakauttamislakiin nähden omaksumastaan kannasta. Maalaisliiton riveissä on hajaannusta. Erityisen talonpoikaismielisyyden perustamista puuhataan. - Turussa pidetään ensi sunnuntaina kokoomuksen piiriliiton puitteissa maatalousmiesten kokous.

Honkala: Neuvotteluissa saavutettuihin tuloksiin voidaan olla tyytyväisiä. Jatkuva tiedustelutoimintaa on pidettävä vireillä ja maatalouspoliittisen neuvottelukunnan on syytä kokoontua.

Hetemäki: Periaatteellisista asioista ei ole riitaa, kysymys on menettelytavasta. Meitä on aikaisemmin tosiasialla pidetty hallitusneuvottelujen ulkopuolella, nyt on tilanne toinen. On mahdollista, että porvarilliseen hallitukseen joudutaan, mutta siihen ei ole pyrittävä sillä tavoin, että meidät voidaan jälkeinpäin leimata "pääsyyllisiksi". Jos entinen hallitus jää paikoilleen, kriisi tulee joka tapauksessa muutaman viikon kuluttua uudelleen.

Virtanen: Asiat pitäisi johtaa siihen, että maalaisliitto joutuu ratkaisemaan, haluaako se porvarillisen hallituksen vai ei.

Nuorsaari: Jos maalaisliitto hajoaa hallituskysymyksessä, ei enää ole mahdollista tehdä tarjousta porvarillisen hallituksen muodostamisesta. Voi tulla sos.demokraattinen vähemmistöhallitus.

Puheenjohtaja: Jos ml. taipuu, niin entinen hallitus jatkaa toimintaansa. Jos näin ei tapahdu, on tilanne uusi, ja meillä on paremmat mahdollisuudet hallituspohjan laajentamiseen. Niukka parlamentaarinen enemmistö ei riittäisi, kun SAK on olemassa. Puhtaan porvarihallituksen konstit olisivat pian loppuun käytetyt.

Salminen: Ei vaikuta hyvältä, jos annetaan julkisuuteen käsitys, että meillä on vallan hirmuinen hinku hallitukseen. Kekkonen esiintyminen on miellyttänyt niitä meikäläisiä, jotka eivät ole maataloudellisesti orientoituneita.

Ala-Kulju: Suoranaista tarjousta puhtaasti porvarillisen yhteishallituksen muodostamisesta ei nyt ole syytä tehdä. Kokoomuksen on kyllä päästävä saarretusta asemasta. Samoin on päästävä ajatuksesta, että maata ei voida hallita ilman Kekkoa ja sos.demokraatteja. Pelkkä porvarihallitus voisi kuitenkin olla heikko, kun porvaristo on niin monitahoinen. Vasemmisto ajautuisi yhteen ja olisi varsin voimakas oppositio. Yhteishallitus ilman kommunisteja vastaa yleisesti meikäläistä ajatustapaa. Ed. Seppälä on kyllä periaatteessa oikeassa.

Koivisto: Jos Kekkonen epäonnistuu, on meidän annettava ymmärtää, että me haluamme porvarillista yhteishallitusta. Tällä painostettaisiin sos.demokraatteja tyytymään pienempään edustukseen uudessa hallituksessa.

Borg-Sundman: Kokoomus on nyt ollut aktiivisempi kuin ennen, mutta lehdistön pitäisi hoitaa asioita paremmin.

Huttunen: Nyt on otollisempi aika porvarillisen hallituksen muodostamiseen kuin koskaan aikaisemmin.

Ahmavaara: Meidän ei ole syytä olla levottomia. On kyseenalaista sekin, voitaisiinko vaikuttaa asioihin hallituksessa enemmän kuin oppositiossa.

Koivisto: Sos.demokraateille ei olisi mieleen jäädä oppositioon yhdessä kommunistien kanssa.

Virkki: Niin kauan kuin Kekkonen yrittää entisellä pohjalla, ei pitäisi tehdä tarjousta uudesta hallituspohjasta.

Salminen: Maatalousmiesten on hyvä liikehtiä kentällä.

Päätettiin, että edellisessä kokouksessa valitut neuvottelijat jatkavat työtään.

3 §.

Salmisaaren voimalaitostyömaan lähetystö ilmoitti vastustavansa vuokrankorotuksia ja verolakiesitykseen sisältyviä veronkorotuksia.

Vakuudeksi:

Pöytäkirja kokoomuksen eduskuntaryhmän kokouksesta 30.10.1952 klo 16. Läsnä olivat edustajat Ahmavaara, Ala-Kulju, Borg-Sundman, Hakala, Hallberg, Hamara, Koivisto, Kosola, Lappi-Seppälä, Lehtonen, Saariaho, Saura ja Virkki. Puhetta johti ed. Ahmavaara ja pöytäkirjan laati varat. Varjola.

1 §.

Puheenjohtaja toi ed. Heiton terveiset sairaalasta sekä kiitokset kukkalähetyksestä.

2 §.

Ed. Lehtonen teki selkoa ns. lex Orimattilan käsittelystä lakivaliokunnassa. Valiokunnan enemmistö oli yhtynyt ed. Niukkasen ym. aloitteeseen, jonka mukaan purkuaika maanlunastusasioissa rajoitettaisiin takautuvasti 2 kk:ksi (hallitus oli ehdottanut 1 v. myös takautuvasti). Mainitunlaista takautuvaa lakia ei pitäisi säätää.

Ed. Innala selvitteli näkökohtia, joiden johdosta hän oli asettunut myönteiselle kannalle asiassa.

Varat. Varjola ilmoitti tutkineensa Askolinin purkuhakemukset ja tulleet siihen käsitykseen, että anomukset eivät ole maan saajille vaarallisia.

Asiasta keskusteltiin.

3 §.

Kuusamon, Posion, Pudasjärven ym. kuntain asettama lähetystö esitti, että Koillis-Pohjan Sähkö Oy:n avustusmäärärahaa vuodeksi 1953 korotettaisiin 100 milj. markalla.

4 §.

Keskusteltiin asunnontuotannon tukemista tarkoittavista määrärahoista ja Arava-rakennustoiminnan hyvistä ja huonoista puolista.

Koivisto: Sekä Aravan että "maaseudun Aravan" määrärahoja aiotaan lisätä. Tämä on maalaisliiton ja sos.demokraattien yhteispeliä. Arava on sos.demokraattien vaalivaltti. Olisiko meidän viisasta ehdottaa supistuksia Arava-määrärahoihin?

Lappi-Seppälä: Aravasta on muodostunut sosialisimisvaara ja sos.demokraattien monopooli. Se on entisestään heikentänyt yksityistä rakennustuotantoa. Suunniteltu rakennustarvikkeiden lii-

kevaihtoveron poisto olisi saatava koskemaan vain ei-Aravataloja.

Heikkilä: Lappi-Seppälän ehdotus ei menisi läpi. Aravamäärärahoja ei tulisi vähentää.

Lappi-Seppälä: Jokainen Arava-osakas saa 1,5 milj. markan lahjan, kun osakkeen hinta 1 milj. mk ja korkoero kapitalisoidaan. Väärinkäytöksiä on esiintynyt. Aravasta hyötyvät lähinnä meikäläiset, eivät varattomat. Aravaa vastaan ei voida kylmästi asettua. Pitäisi olla ehdottaa jotakin tilalle.

Koivisto: Aravatalojen kohdalla ovat kustannukset lisääntyneet, vaikka rakennuskustannusindeksi on pysynyt ennallaan. Onko Arava-talojen asukkaiden entisiin asuntoihin päässyt todella asunnon tarpeessa olevia?

Seppälä: Arava-tuotanto kyllä helpottaa asuntotilannetta, mutta maalta siirtyy jatkuvasti lisää väkeä kaupunkeihin. Arava-huoneistot on tarkoitettu keskivarakkaille, ja heidän entiset asuntonsa varattomille.

Hakala: Aravalle olisi löydettävä kokoomuslainen vaihtoehto. Aravan turvin ei juuri enää rakenneta vuokra-asuntoja eivätkä köyhät niin ollen saa huoneita. Eikö Aravan asemesta voitaisi ottaa käytäntöön sellainen järjestelmä, että rakennusluotoille myönnettäisiin valtion tuella korkojen alennus? Kun tulee kysymys Arava-lainsäädännön jatkamisesta, pitäisi meillä olla oma ehdotuksemme. Puoluehallitukselle olisi lähetettävä kirjelmä, jossa sitä pyydetään asettamaan asiantuntijaelin valmistamaan omaa ehdotusta. Taloudellinen ja rakennusteknillinen asiantuntemus olisi otettava elimen kokoonpanossa huomioon.

Kosola: Pimeät palkat ovat lisänneet rakennuskustannuksia.

Ala-Kulju: Ainakin Seinäjoella on Arava-rakennustoiminnasta saatu varsin myönteisiä kokemuksia.

Heikkilä: Arava ei ole huijarilaitos. Normipalkkoja rakennustöissä ei enää ole tarvinnut ylittää.

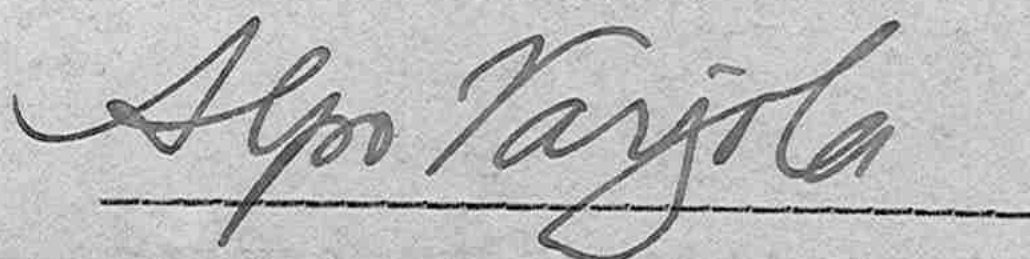
Seppälä: yhtyi Riihimäen ja Hämeenlinnan kohdalta Ala-Kuljuun.

Kosola: kannatti ed. Hakalan ehdotusta.

Puheenjohtaja: Aravasta ei voida toistaiseksi luopua, mutta sen ympärille pesiytyneitä väärinkäytöksiä on paljastettava.

Päätettiin, että puoluehallitukselle lähetetään ed. Hakalan ehdottama kirje.

Vakuudeksi:

Pöytäkirja Kansallisen Kokoomuksen eduskuntaryhmän kokouksesta 6.11.1952 klo 16. Läsnä olivat edustajat Ahmavaara, Ala-Kulju, Borg-Sundman, Hakala, Hallberg, Hamara, Heikkilä, Hetemäki, Honkala, Huttunen, Innala, Koivisto, Kosola, Lehtonen, Saariaho, Saura, Seppälä, Virkki ja J. Wirtanen. Puhetta johti ed. Ahmavaara ja pöytäkirjan laati varat. Varjola.

1 §.

Puheenjohtaja ilmoitti ed. Heikkilän pyynnöstä, että Ol. Karjakunta oli kutsunut ryhmän jäsenet saunomaan 12.11.52 klo 16.

2 §.

Ed. Hetemäki ilmoitti pyytäneensä eversti Karikoskelta, että Suomen Työnantajain Keskusliiton puolesta informoitaisiin ryhmää työmarkkinatilanteesta ryhmäkokouksessa 20.12. Sen jälkeen ryhmälle tarjottaisiin päivälliset. Hyväksyttiin.

3 §.

Esiteltiin Kemin kaupunginhallituksen kirje Ajoksen syyväsatama-asiaasta.

4 §.

Esiteltiin kouluneuvos Österholmin lähettämä kiitoskirje häneen kohdistetusta onnittelusta.

5 §.

Esiteltiin Suomen Nuorisojärjestöjen edustajiston kirje, jossa pyydettiin nuorisotyömäärärahaa korotettavaksi. Liitettiin pöytäkirjaan.

6 §.

Ed. Hetemäki selosti Kemijoki Oy:n perustamista koskevan lakiesityksen käsittelyä suuressa valiokunnassa. Kysymyksessä oli tärkeä periaate, sallitaanko myös yksityisten yrittäjien osallistua Kemijoen rakentamiseen. Ellei esitys menisi läpi valtiovarainvaliokunnan ehdottamassa muodossa, olisi se äänestettävä lepäämään yli vaalien.

Kosola: yhtyi. Maalaisliitto tuskin ottaa riskiä siitä, että kokoomus saisi vaalivaltikseen sosialisimisaloitteen.

Käydyn keskustelun jälkeen, johon osallistuivat vielä ed. Seppälä, Heikkilä, Honkala ja Wirtanen, puheenjohtaja to-

tesi ryhmän kantana olevan, että suoraa porvarillista linjaa on ajettava asiassa.

7 §.

Ed. Saariaho otti esille kysymyksen puolustusmäärärahojen korottamisesta.

Valtiovarainvaliokunnan jäsenet Koivisto, Seppälä ja Heikkilä selostivat yrityksiä määrärahojen lisäämiseksi.

Puheenjohtajan ehdotuksesta päätettiin, että ed. Hallberg ja Saariaho kutsuvat kenr. Heinrichsin selostamaan ryhmälle puolustuslaitoksen nykyistä tilaa.

8 §.

Ed. Honkala ilmoitti Suomen Kansakoulunopettajain Liiton kokouksessa väitetyn, että kokoomus on ajanut karille kansakoulunopettajain palkkauskysymyksen.

Keskustelussa, johon osallistuivat ed. Ala-Kulju, Kosola, Seppälä, Huttunen, Koivisto, Virkki, Borg-Sundman ja Heikkilä, pidettiin välttämättömänä tuoda esiin ryhmän käsitys, että opettajain palkkauksessa olisi siirryttävä ns. kokonaispalkka-järjestelmään, koska luontoisetujen korvaukset ovat hyvin erilaiset ja esim. pariskuntaopettajille epäoikeudenmukaiset.

Päätettiin, että ed. Ala-Kulju tekee asiasta kyselyn.

9 §.

Seuraava ryhmäkokous päätettiin pitää 7.11. klo 13.30 ed. Nuorsaaren ja Lappi-Seppälän toimesta ryhmälle ilmoitettavaa kiireellistä asiaa varten.

Vakuudeksi:

Alpo Tarjola

Esitelmätilauksia

tehtiin 15.10.1952 mennessä, joka oli asetettu ensimmäiseksi määräpäiväksi, 14 nuorisjärjestön taholta yhteensä 117, ainoastaan kuluvan vuoden loppupuolta varten. Varojen niukkuuden vuoksi niistä voitiin myöntää ainoastaan 69, joten kokonaista 48 pyyntöä jäi tyydyttämättä. Mainitun määräpäivän jälkeen on vielä tullut eräitä puhelintiedusteluja, joihin on ollut pakko vastata kieltävästi.

Erästä käytännöllisestä erehdyksestä johtuen ei edellämainittuun lukuun sisälly ainoatakaan ruotsinkielisten järjestöjen esitelmää.

Tällä kertaa on kysymys ainoastaan teoreettisista koulutusluennoista; käytännöllisten taitojen opetukseen ei ole voitu varoja käyttää.

SUOMEN NUORISOJÄRJESTÖJEN

EDUSTAJISTO

Helsinki, Postilokero 125.

Puh. 63 708.

Eduskuntaryhmille.

Maassamme toimii 46 vapaata nuorisojärjestöä, joiden alle 30-vuotiaitten jäsenten yhteenlaskettu määrä on n. 1 miljoona.

Järjestöjen toiminta on monipuolista ja tehokasta. Siitä antaa suppean kokonaiskäsityksen oheinen opetusministeriön julkaisema kirjanen. Sotien jälkeen on järjestöjen työ huomattavasti sekä laajentunut että tehostunut ja monipuolistunut. Yhteistoiminta on luonut uusia mahdollisuuksia m.m. kulttuuriharrastusten alalla. Niinpä onkin vapaa nuoristyö viime aikoina saanut monella tavalla julkista tunnustusta sekä nuorisorikollisuutta ja nuorison väkijoumien käyttöä ehkäisevänä tekijänä että kansalais- ja persoonallisuuskasvatusta edistävänä positiivisena toimintana.

Valtiovalta on viime vuosina ollut monin eri tavoin tukemassa nuorisojärjestöjemme kehittymistä tärkeäksi kasvatustekijäksi. Valtiovallan avulla on nuorisotyömme kehittynyt järjestelmäksi, joka on saanut eri tahoilta kansainvälistä tunnustusta ja jota esim. UNESCO:n taholla pidetään yhtenä maailman parhaimmista. Tästä osoituksena on m.m. maamme nuorisotyön edustajan lehtori G.v.Weissenbergin käyttäminen kansainvälisenä asiantuntijana, viime syksynä Intiassa, tänä syksynä Egyptissä.

Kysymys nuorison vapaa-ajan käytöstä on eräs tämän hetken polttavimpia kysymyksiä kaikkialla maailmassa. Ruotsin valtion asettama Ungdomsvårdskommittée, joka on suorittanut laajoja m.m. nuorison vapaa-aikakysymystä koskevia tutkimuksia, on saanut viimeisen mietintönsä valmiiksi kesäkuussa 1951. Mietinnössä ehdotetaan huomattavaa valtionapua nuorisojärjestöjen koulutus- ja ohjaustoimintaan ja huoneistojen hankkimiseen. Tanskan vastaavan toimikunnan (ungdomskommissionen) nuorison vapaa-ajan käyttöä käsittelevä mietintö valmistui kuluvan vuoden syyskuussa, ja siinä toimikunta ehdottaa valtion taloudellista tukea järjestöjen johtajakoulutukseen ja ohjaajien palkkaamiseen sekä kunnallista avustusta huoneistojen hankkimiseen ja vuokraamiseen.

Suomen nuorisojärjestöt saivat valtion suoranaista avustusta v. 1952, pääasiassa koulutustoimintaansa varten 4.705.000 markkaa, johon summaan sisältyy myös Edustajistolle myönnetty 300.000 markan suuruinen määräraha käytettäväksi kuluvan vuoden aikana kokeilutar-koituksessa nuorisonkasvatuksellisen esitelmätoiminnan järjestämi- seen.

Yllämainitusta määrärahasta on välittömän avustuksen muo- dossa päässyt osalliseksi 30 järjestöä, joiden määrärahat vaihtelevat 25.000 - 400.000 markkaan. Lisäksi ovat Suomen Nuorisojärjestöjen Edustajisto ja vastaava ruotsinkielinen elin saaneet siitä oman osuu- tensa. Esitelmämääräraha koituu kokonaan järjestöjen ohjaajakoulutuk- sen hyväksi, koska vielä kustannetaan asiantuntijaluennoitsijoita nuo- risojärjestöjen kursseille ja valistustilaisuuksiin. Oheen liitetään Edustajiston laatima esitelmäitsijäluettelo, jonka mukaan järjestöt saavat luennoitsijoita tilata. Esitelmäluettelo on syyskuun alussa lähetetty järjestöille, joiden mielenkiinto tätä avustusmuotoa koh- taan on erittäin vilkasta, niin että esitelmatarvetta ei edes tämän syyskauden osalta voida läheskään tyydyttää käytettävissä olevien määrärahojen avulla.

Tässä yhteydessä haluamme kiinnittää eduskuntaryhmien huo- miota siihen tosiasiaan, että nuorisojärjestöjen kuluvan vuoden mää- räraha on ollut n. 2% urheilujärjestöjen saamasta valtionavustukses- ta ja n. 10% raittiusjärjestöjen määrärahasta sekä että erinäiset si- vistysjärjestöt (lo Pl. XI 4-5 ja lo) ovat saaneet yhteensä n. 18 milj. markkaa ja opintokerhotoiminta (lo Pl. XI 6) 6.9 milj. markkaa. Kun nuorisojärjestöjen taloudellinen asema edelleen on heikko, mistä eri- tyisesti niiden ohjaajakoulutus kärsii ja kun pienelläkin korotuksel- la voidaan saada aikaan huomattavia tuloksia, ehdottaa Suomen Nuori- sojärjestöjen Edustajisto

että eduskuntaryhmät pyrkisivät korottamaan tulevan vuo- den nuorisotyömäärärahaa (lo Pl. XI 9), joka hallituksen esityksessä on merkitty 6.190.000 markaksi, kahdella (2) miljoonalla markalla, joka käytettäisiin järjestöjen välit- tömiin avustuksiin ja järjestöjen hyödyksi tulevaan nuo- risonkasvatukselliseen esitelmätoimintaan. Tämän ehdotuk- sen mukaan nousisi nuorisotyömäärärahan kokonaisumma 8.190.000 markaksi.

Helsingissä syyskuun 24 pnä 1952.

Suomen Nuorisojärjestöjen Edustajiston
keskustoimikunnan puolesta

2. puhemies

Mauno Merilinna
Mauno Merilinna.

3. puhemies

Yrjö Vasama
Yrjö Vasama.

Pääsihteeri

Kerttu Varjo
Kerttu Varjo.

SUOMEN NUORISOJÄRJESTÖJEN

EDUSTAJISTO

Helsinki, Postilokero 125.

Puh. 63 708.

Eduskuntaryhmille.

Maassamme toimii 46 vapaata nuorisojärjestöä, joiden alle 30-vuotiaitten jäsenten yhteenlaskettu määrä on n. 1 miljoona.

Järjestöjen toiminta on monipuolista ja tehokasta. Siitä antaa suppean kokonaiskäsityksen oheinen opetusministeriön julkaisema kirjanen. Sotien jälkeen on järjestöjen työ huomattavasti sekä laajentunut että tehostunut ja monipuolistunut. Yhteistoiminta on luonut uusia mahdollisuuksia m.m. kulttuuriharrastusten alalla. Niinpä onkin vapaa nuoristyö viime aikoina saanut monella tavalla julkista tunnustusta sekä nuorisorikollisuutta ja nuorison väkijoumien käyttöä ehkäisevänä tekijänä että kansalais- ja persoonallisuuskasvatusta edistävänä positiivisena toimintana.

Valtiovalta on viime vuosina ollut monin eri tavoin tukemassa nuorisojärjestöjemme kehittymistä tärkeäksi kasvatustekijäksi. Valtiovallan avulla on nuorisotyömme kehittynyt järjestelmäksi, joka on saanut eri tahoilta kansainvälistä tunnustusta ja jota esim. UNESCO:n taholla pidetään yhtenä maailman parhaimmista. Tästä osoituksena on m.m. maamme nuorisotyön edustajan lehtori G.v.Weissenbergin käyttäminen kansainvälisenä asiantuntijana, viime syksynä Intiassa, tänä syksynä Egyptissä.

Kysymys nuorison vapaa-ajan käytöstä on eräs tämän hetken polttavimpia kysymyksiä kaikkialla maailmassa. Ruotsin valtion asettama Ungdomsvårdskommittée, joka on suorittanut laajoja m.m. nuorison vapaa-aikakysymystä koskevia tutkimuksia, on saanut viimeisen mietintönsä valmiiksi kesäkuussa 1951. Mietinnössä ehdotetaan huomattavaa valtionapua nuorisojärjestöjen koulutus- ja ohjaustoimintaan ja huoneistojen hankkimiseen. Tanskan vastaavan toimikunnan (ungdomskommissionen) nuorison vapaa-ajan käyttöä käsittelevä mietintö valmistui kuluvan vuoden syyskuussa, ja siinä toimikunta ehdottaa valtion taloudellista tukea järjestöjen johtajakoulutukseen ja ohjaajien palkkaamiseen sekä kunnallista avustusta huoneistojen hankkimiseen ja vuokraamiseen.

Suomen nuorisojärjestöt saivat valtion suoranaista avustusta v. 1952, pääasiassa koulutustoimintaansa varten 4.705.000 markkaa, johon summaan sisältyy myös Edustajistolle myönnetty 300.000 markan suuruinen määräraha käytettäväksi kuluvan vuoden aikana kokeilutar-koituksessa nuorisonkasvatuksellisen esitelmätoiminnan järjestämi- seen.

Yllämainitusta määrärahasta on välittömän avustuksen muo-
dossa päässyt osalliseksi 30 järjestöä, joiden määrärahat vaihtelevat
25.000 - 400.000 markkaan. Lisäksi ovat Suomen Nuorisojärjestöjen
Edustajisto ja vastaava ruotsinkielinen elin saaneet siitä oman osuu-
tensa. Esitelmämääräraha koituu kokonaan järjestöjen ohjaajakoulutuk-
sen hyväksi, koska siinä kustannetaan asiantuntijaluennoitsijoita nuo-
risojärjestöjen kursseille ja valistustilaisuuksiin. Oheen liitetään
Edustajiston laatima esitelmäitsijäluettelo, jonka mukaan järjestöt
saavat luennoitsijoita tilata. Esitelmäluettelo on syyskuun alussa
lähetetty järjestöille, joiden mielenkiinto tätä avustusmuotoa koh-
taan on erittäin vilkasta, niin että esitelmatarvetta ei edes tämän
syyskauden oaalta voida läheskään tyydyttää käytettävissä olevien
määrärahojen avulla.

Tässä yhteydessä haluamme kiinnittää eduskuntaryhmien huo-
miota siihen tosiasiaan, että nuorisojärjestöjen kuluvan vuoden mää-
räraha on ollut n. 2% urheilujärjestöjen saamasta valtionavustukses-
ta ja n. 10% raittiusjärjestöjen määrärahasta sekä että erinäiset si-
vistysjärjestöt (10 Pl. XI 4-5 ja 10) ovat saaneet yhteensä n. 18 milj.
markkaa ja opintokerhotoiminta (10 Pl. XI 6) 6.9 milj. markkaa. Kun
nuorisojärjestöjen taloudellinen asema edelleen on heikko, mistä eri-
tyisesti niiden ohjaajakoulutus kärsii ja kun pienelläkin korotuksel-
la voidaan saada aikaan huomattavia tuloksia, ehdottaa Suomen Nuori-
sojärjestöjen Edustajisto

että eduskuntaryhmät pyrkisivät korottamaan tulevan vuo-
den nuorisotyömäärärahaa (10 Pl. XI 9), joka hallituksen
esityksessä on merkitty 6.190.000 markaksi, kahdella (2)
miljoonalla markalla, joka käytettäisiin järjestöjen välit-
tömiin avustuksiin ja järjestöjen hyödyksi tulevaan nuo-
risonkasvatukselliseen esitelmätoimintaan. Tämän ehdotuk-
sen mukaan nousisi nuorisotyömäärärahan kokonaisumma
8.190.000 markaksi.

Helsingissä syyskuun 24 p:nä 1952.

Suomen Nuorisojärjestöjen Edustajiston
keskustoimikunnan puolesta

2. puhemies

Mauno Merilinna
Mauno Merilinna.

Pääsihteeri

3. puhemies

Yrjö Vasama
Yrjö Vasama.

Kerttu Varjo
Kerttu Varjo.

Esitelmätilauksia

tehtiin 15.10.1952 mennessä, joka oli asetettu ensimmäiseksi määräpäiväksi, 14 nuorisjärjestön taholta yhteensä 117, ainoastaan kuluvan vuoden loppupuolta varten. Varojen niukkuuden vuoksi niistä voitiin myöntää ainoastaan 69, joten kokonaista 48 pyyntöä jäi tyydyttämättä. Mainitun määräpäivän jälkeen on vielä tullut eräitä puhelintiedusteluja, joihin on ollut pakko vastata kieltävästi.

Erästä käytännöllisestä erehdyksestä johtuen ei edellään mainittuun lukuun sisälly ainoatakaan ruotsinkielisten järjestöjen esitelmää.

Tällä kertaa on kysymys ainoastaan teoreettisista koulutusluennoista; käytännöllisten taitojen opetukseen ei ole voitu varoja käyttää.

Pöytäkirja Kokoomuksen eduskuntaryhmän kokouksesta 7.11.1952 klo 13.30. Läsnä olivat ed. Ahmavaara, Ala-Kulju, Borg-Sundman, Hallberg, Hamara, Heikkilä, Hetemäki, Honkala, Huttunen, Junnila, Koivisto, Kosola, Kölli, Lappi-Seppälä, Nuorsaari, Pohjala, Salminen, Seppälä, Tuurna, Wiherheimo ja Virkki. Puhetta johti ed. Ahmavaara ja pöytäkirjan laati varat. Varjola.

1 §.

Ed. Nuorsaari ilmoitti laatineensa yhdessä ed. Lappi-Seppälän kanssa luonnoksen tielaitoksen rappiotilaa koskevaksi välikysymykseksi. Asian valmistelussa olivat eräät tie- ja vesirakennushallituksen virkamiehet sekä Autoklubin edustajat olleet mukana. Välikysymys, joka tehtäisiin kulkulaitosvaliokunnan jäsenten nimissä, olisi luonteeltaan epäpoliittinen.

Ed. Lappi-Seppälä oletti, että ryhmän kaikki jäsenet tulisivat allekirjoittajiksi. Välikysymysajatusta ei voitu liian aikaisin tuoda ryhmässä julki.

Ed. Tuurna huomautti, että ehdotukset uudeksi tielaiksi ja sitä sivuavaksi rakennuslaiksi ovat valmisteltavina ja meikäläiset piirit ovat tässä työssä mukana. Välikysymyksen teksti oli epäpoliittinen.

Ed. Hetemäen mielestä tielaitos- ja kuljetuskysymykset olivat kyllä välikysymyksen arvoisia, joten koko ryhmän pitäisi tulla mukaan.

Ed. Junnila valitti sitä, että asia oli otettu kovin äkkiä esille. Propagandassa voitaisiin väittää, että välikysymys sotii kokoomuksen verojen alentamispyrkimystä vastaan.

Ed. Salminen huomautti, että asian tärkeydestä ollaan kaikissa piireissä yhtä mieltä, mutta mistä otetaan rahat.

Ed. Honkalan mielestä asiaa olisi pitänyt lehtikirjoittelulla valmistella, jolloin se olisi muodostunut aktueellimaksi.

Ed. Koivisto ilmoitti, että hallitus on tinkinyt tie- ja vesirakennushallituksen määrärahaehdotuksista, mutta hyväksynyt määrärahapyynnöt rautatielaitoksen osalta sellaisenaan.

Ed. Nuorsaaren mielestä budjetissa on 20 mrd. markkaa löyhää rahaa, joka voitaisiin käyttää paremmin.

Ed. Pohjala piti suotavana ulkomaisen lainan ottoa tie-
laitoksen tarpeisiin.

Päätettiin, että välikysymys tehdään koko ryhmän alle-
kirjoittamana.

Vakuudeksi:

Alpo Pohjala

Pöytäkirja Kokoomuksen eduskuntaryhmän kokouksesta 13.11.1952 klo 16. Läsneä olivat edustajat Ahmavaara, Ala-Kulju, Borg-Sundman, Hakala, Hallberg, Hamara, Heitto, Hetemäki, Honkala, Huttunen, Innala, Koivisto, Kosola, Kölli, Lappi-Seppälä, Lehtonen, Nuorsaari, Pohjala, Saariaho, Salminen, Saura, Seppälä, Tuurna, Wiherheimo, Virkki ja J. Wirtanen. Puhetta johti ed. Ahmavaara ja pöytäkirjan laati varat. Varjola.

1 §.

Ed. Nuorsaari ilmoitti, että tielaitosta koskevaan välilyksymykseen vastataan ensi keskiviikkona, sekä selosti puheita varten kerättyä materiaalia.

Hetemäki: Hallitus vastannee, että tähän saakka ei ole ollut rahaa sotakorvausten ym. poikkeuksellisten menojen takia. Ulkomaista luottoa olisi pitänyt hankkia. Maakunnallisista tieolojen epäkohdista olisi puhuttava.

Nuorsaari: Tielakia ei haluta vastustaa. On kysymys nykyisen lain pohjalla esiintyvistä tiekurjuudesta.

Ala-Kulju: Propagandassa on väitetty, että kokoomusta kiinnostavat vain valtatie ja niiden kestopäällystämisen.

Wiherheimo: Puheenvuoroissa on selvitettävä, että verorasitusta ei voida lisätä, mutta budjetissa on saatava tilaa tiemäärärahoille avustusmenoja supistamalla.

Wirtanen: Kokoomusta tullaan syyttämään kaksinaamaisuudesta: se vaatii verojen alentamista, mutta puuhaa samalla menojen lisäämistä.

Koivisto: Rautatiet ovat määrärahojen suhteen maanteitä edullisemmassa asemassa. Tähänkin tekisi mieli kajota.

Lappi-Seppälä: Tämä on tuskin edullista. Pääasia on se, että kuljetuskysymyksiä hoidetaan nykyisin yksipuolisesti ja vanhanaikaisesti. Tietyöt olisi rationalisoitava ja organisoitava nykyistä paremmin. Eduskunnan tulisi päättää vain suurista linjoista ja ammattimiesten olisi ratkaistava teiden kireellisyysjärjestys.

Wiherheimo: Ääniä kerätään tienpätkillä. On paljon aloitettu teitä, jotka eivät johda mistään mihinkään.

Koivisto: Viime aikoina on enää hyväksytty määrärahoja vain työttömyysmäärärahoilla aloitettujen teiden loppuun rakentamiseksi eikä uusia tiealoitteita ole hyväksytty.

Kosola: Tietöitä olisi teetettävä yksityisillä urakoitsijoilla.

Puheenjohtajan ehdotuksesta päätettiin, että ed. Nuorsaari huolehtii puheteemojen jaosta.

2 §.

Orimattilan maansääjain lähetystö esitti, että eduskunta estäisi Askolin-Ingelbergin purkuhakemuksesta mahdollisesti aiheutuvat häädöt.

3 §.

Ed. Pohjala ilmoitti, että maakunnassa on kova huuto siitä, että vain kansanpuolue ja kommunistit ajavat sairaanhoitajain palkka-asiaa. Kokoomuksella ei ole varaa heittää sairaanhoitajia yli laidan.

Keskustelussa todettiin, että asia on tärkeä ja kokoomuksen on yksimielisesti toimittava sen hyväksi.

4 §.

Kenr. Heinrichs kokoukseen kutsuttuna esitti katsauksen maamme sotilaspoliittiseen asemaan. Jos Suomi uuden laajemman sodan syttyessä ei pysty antamaan Neuvostoliitolla taakeita edes siitä, että aiomme puolustaa maatamme, on enemmän kuin todennäköistä, että NL tulee miehittämään Suomen. Avunantosopimus on omiaan heikentämään uhkaa ja terottamaan kansalaisten mieliin, että muuttuneissakin olosuhteissa on ylläpidettävä riittävän valmiit puolustusvoimat.

Valaiseva ja seikkaperäinen esitys aiheutti vilkkaan keskustelun, ja kenr. Heinrichs vastasi hänelle tehtyihin kysymyksiin.

Keskusteltiin myös siitä, millä tavoin puolustusasiat saataisiin määräävällä taholla nykyistä enemmän "tapetille" sekä yhteydenpidosta Reserviupseeriliittoon ja pääesikuntaan. Käytännöllisten toimenpiteiden harkitseminen jätettiin puolueen poliittisen toimikunnan tehtäväksi.

5 §.

Keskusteltiin Uuden Suomen osakehuutokaupasta ja sen yhteydessä esiin tulleista seikoista.

Vakuudeksi:

Alpo Tarjola

Pöytäkirja kokoomuksen eduskuntaryhmän kokouksesta 18.11.1952 klo 13.30. Läsnä olivat edustajat Ahmavaara, Alakulju, Borg-Sundman, Hakala, Hallberg, Hamara, Heikkilä, Hetemäki, Honkala, Huttunen, Innala, Junnila, Koivisto, Kosola, Kölli, Lappi-Seppälä, Lehtonen, Nuorsaari, Pohjala, Saariaho, Salminen, Saura, Seppälä, Tuurna ja Wiherheimo. Puhetta johti ed. Ahmavaara ja Hetemäki. Pöytäkirjan on laatinut ed. Hakalan muistiinpanojen perusteella varat. Varjola.

1 §.

Puheenjohtaja selosti hallituksen esitystä ministerien lukumäärän muuttamisesta ja kertoi pääministerin soittaneen ennen esityksen antamista hänelle ja ed. Salmiselle.

Wiherheimo: Pääministerin ja ulkoasiainministerin paikkojen yhdistäminen on valitettavaa, samoin kuin sos.demokraattien edustuksen vahvistaminen hallituksessa. Esitti harkittavaksi, olisiko laki äänestettävä lepäämään yli vaalien.

Lappi-Seppälä: yhtyi.

Kölli: Laki tarjoaisi mahdollisuudet täyteen diktatuuriin.

Salminen: Asia on vähäpätöinen. Ministeri Törngren ei ole sopiva ulkoministeriksi yksinään.

Hetemäki: On kysymys pikkujutusta ja tulkinnasta. Yli vaalien äänestäminen olisi yliammuttua.

Heikkilä: Asia olisi pyydetävä pöydälle.

Nuorsaari ja Borg-Sundman: Lakia olisi vastustettava.

Seppälä: Ei yli vaalien.

Wiherheimo: Kannatti ed. Heikkilää.

Koivisto: Leskistä ei pitäisi päästää sosiaaliministeriksi ja kansaneläkelaitoksen varojen valvojaksi.

Hetemäki (puheenjohtajana) totesi keskustelun tulokseksi, että asia voidaan pyytää pöydälle ja että varsinaisessa äänestyksessä on ryhmän jäsenillä vapaat kädet samoin kuin lepäämään jättämistäkin koskevassa kysymyksessä.

Vakuudeksi:

Alpo Varjola

Pöytäkirja kokoomuksen eduskuntaryhmän kokouksesta 18.11.1952 klo 17.30. Läsneä olivat edustajat Ahmavaara, Alakulju, Hakala, Hallberg, Hamara, Heitto, Huttunen, Koivisto, Kosola, Kölli, Lehtonen, Nuorsaari, Saariaho, Seppälä, Tuurna ja Virkki. Puhetta johti edustaja Ahmavaara ja pöytäkirjan laati varat. Varjola.

1 §.

Ed. Nuorsaari luki välikysymyskeskustelua varten laatimansa puheen, jonka johdosta esitettiin eräitä täydentäviä huomautuksia. Teknillisten kysymysten selvittely jätettiin ed. Lappi-Seppälän tehtäväksi.

2 §.

Esiteltiin maanviljelijä Hannes Munukan kirje, jossa ilmoitettiin, että eduskuntaryhmien puheilla käynyt Orimattilan maansaajia edustanut lähetystö oli liikkunut kommunistien asialla eikä siihen kuulunut maan saajia.

Vakuudeksi:

Alpo Varjola

Pöytäkirja kokoomuksen eduskuntaryhmän kokouksesta 20.11.1952 klo 16. Läsnä olivat edustajat Ahmavaara, Ala-Kulju, Borg-Sundman, Hakala, Hallberg, Hamara, Heikkilä, Heitto, Hetemäki, Honkala, Huttunen, Innala, Koivisto, Kosola, Kölli, Lappi-Seppälä, Lehtonen, Pohjala, Saari-aho, Salminen, Saura, Seppälä, Wiherheimo ja Virkki. Puhetta johti ed. Hetemäki ja pöytäkirjan laati varat. Varjola.

1 §.

Poliisiviranomaisten lähetystö esitti, että Turun ja Tampereen poliisien palkkaus olisi nostettava samalle tasolle kuin Helsingissä.

2 §.

Puheenjohtaja lausui kiitokset välikysymyksen ensimmäisille allekirjoittajille asian ponneekkaasta hoitamisesta.

3 §.

Ed. Lappi-Seppälä otti esille kysymyksen taloudellisen valtalain yhteydessä tehtävistä huoneenvuokrasäännöstelyä koskevista aloitteista ja ehdotti jätettäväksi aloitteen ko. säännöstelyn asteittaisesta purkamisesta, jossa säännöstely jälleen erotettaisiin valtalain piiristä ja samalla lyötäisiin lukkoon vuokrankorotukset määrätyn asteikon mukaisesti.

Keskusteltiin asiasta sekä säännöstelyn lieventämisestä yleensä, minkä jälkeen puheenjohtaja totesi ryhmän kannaksi seuraavaa:

- 1) Rakennussäännöstely olisi kumottava.
- 2) Huoneenvuokrasäännöstely olisi erotettava valtalaista erilliseen lakiin.
- 3) Hintasäännöstelyä pitäisi ainakin lieventää mahdollisimman pitkälle.
- 4) Valtalain kiireellisyyden estämistä voidaan harkita erikseen.

4 §.

Maisteri Hormio Suomen Työnantajain Keskusliitosta teki selkoa nykyisestä työmarkkinatilanteesta ilmoittaen, että työnantajain taholta oli jouduttu sanomaan irti 40 työehtosopimusta, joista useimmissa oli ollut vanha F-sopimuksen mukainen indeksiklausuuli. Niin kauan kuin palkkasäännöstelyä ylläpidetään, on

työehtosopimuspolitiikkaa vaikea hoitaa. SAK:n mielestä olisi uudet työehtosopimukset tehtävä niin, että jos palkkasäännöstely kumoutuu, niin työehtosopimukset tulisivat avoimiksi sekä palkkojen että indeksisidonnaisuuden osalta. Työnantajain järjestöt ovat valmiit siihen, että työehtosopimukset tehdään myös ensi vuotta varten ja että indeksisidonnaisuudesta neuvotellaan.

Varat. Virkkunen Suomen Työnantajain Keskusliitosta selosti työntekijäin sosiaalisten olojen kehitystä sosiaalimenojen kannalta. Suomessa on työnantajain osuus ko. menoista jyrkästi kasvanut ja tilanne on meillä tässä suhteessa toisenlainen kuin muissa pohjoismaissa. Tämä osuus on nykyisin Ruotsissa 3,5, Norjassa 10,3, Tanskassa 2,9 ja Suomessa 32,1 %. Seurauksena mainitusta kehityksestä on, että kustannustasomme on niin korkea, ettemme pysty tuottamaan samoilla kustannuksilla kuin muut maat. Prosentteina palkoista olivat sosiaalikulumme v.1950 18,3 %, niiden oltua v.1939 10,7 %. Nyt on pakko ryhtyä tällaista kehitystä jarruttamaan ja lähteä liikkeelle suoranaisten avustusten supistamiseksi ja niiden korvaamiseksi erilaisilla vakuutuksilla. Työntekijäin asema sairaustapauksissa on nykyisin huonosti turvattu, joten tarvittaisiin sairausvakuutusta.

Vakuudeksi:

Alpo Tarjola

Pöytäkirja kokoomuksen eduskuntaryhmän kokouksesta 27.11.1952 klo 16. Läsneä olivat edustajat Borg-Sundman, Hakala, Hallberg, Hamara, Heikkilä, Heitto, Hetemäki, Honkala, Huttunen, Innala, Koivisto, Kosola, Kölli, Lehtonen, Pohjala, Saariaho, Saura, Seppälä, Wiherheimo, Virkki ja J. Wirtanen. Puhetta johtivat ed. Hetemäki ja Virkki ja pöytäkirjan laati varat. Varjola.

1 §.

Ed. Hetemäki ilmoitti, että kokoomuksen pikkujoulujuhla pidetään 14.12. klo 20 hotelli Kämpin yläkerrassa.

2 §.

Ed. Hetemäki selosti Kemijoki-lain uutta käsittelyä suuressa valiokunnassa, jossa esitys oli palautettu valtiovarainvaliokunnan ehdottamaan muotoon. Jatketussa II käsittelyssä olisi maalaisliiton hoipertelijain kurissa pitämiseksi syytä ilmoittaa, että ellei esitystä hyväksytä mainitussa muodossa, se tullaan äänestämään yli vaalien.

3 §.

Keskusteltiin hinnantasausrahastoa koskevan lain jatkamisesta.

Wiherheimo: Valtiovarainvaliokunta oli ehdottanut lakia jatkettavaksi vain 6 kuukaudella. Rahasto on joutunut palvelemaan hyväntekeväisyyskauppoja ja on kypsä lakkautettavaksi. Kauppa- ja teollisuusrahastoa koskevaa lakia oli "epähuomiossa" jätetty kokonaiseksi vuodeksi, vaikka se on vähintään yhtä vaarallinen laki kuin ensinmainittu.

Hetemäki: Hinnantasausrahasto on ollut joustava indeksin kurissa pitämiseksi, mutta valtiovarainvaliokunnan toimenpide oli hyvä muistutus tapahtuneista väärinkäytöksistä.

4 §.

Ed. Heitto ilmoitti, että valtalakiesitystä käsiteltäessä ei perustuslakivaliokunta ollut ottanut käsittelyn pohjaksi ed. Lappi-Seppälän lakialoitetta huoneenvuokrasäännöstelyn asteittaisesta purkamisesta.

5 §.

Keskusteltiin budjettiesityksestä, mm. Aravan ja maaseudun asuntorakennustoiminnan määrärahoista sekä veturinkuljettajain,

opettajain, sairaanhoitajain ym. palkankorotuksista.

Seppälä: Kansakoulunopettajain ja sairaanhoitajain palkat saattavat tulla korotetuiksi, muut eivät.

Koivisto: Veturinkuljettajat eivät ole palkkakuopassa.

Wiherheimo: Virkamiesten keskuudessa tulee tapahtumaan yleistä liikehtimistä. Meidän ei tule olla etulinjassa yllyttämässä, mutta kohtuullisia palkankorotusvaatimuksia on kannatettava.

Pohjala: ilmoitti olevansa avoimen työtaistelun kannalla virkamiesten palkkausasiassa.

Vakuudeksi:

Alpo Tarjola

Pöytäkirja kokoomuksen eduskuntaryhmän kokouksesta 4.12.1952 klo 16.
Läsnä olivat edustajat Ahmavaara, Alakulju, Borg-Sundman, Hakala, Hamara, Hetemäki, Honkala, Huttunen, Innala, Koivisto, Kosola, Kölli, Lehtonen, Nuorsaa-ri, Saariaho, Saura, Seppälä, Virkki ja J. Wirtanen. Puhetta johti ed. Ahmavaara ja pöytäkirjan laati varat. Varjola.
1 §.

Esiteltiin Maataloustuottajain Pohjois-Pohjanmaan piirin kirje, jossa ehdotettiin, että Pohjois-Suomen katovahinkojen korvaamiseen varattu 1 mrd. markkaa suoritettaisiin ainakin 750 milj. mk:n osalta avustuksina.

2 §.

Keskusteltiin Kemijoki Oy:n asiasta ja sen johdosta vielä käytettävistä puheenvuoroista.

3 §.

Orimattilan maansaajain lähetystö suositteli hyväksyttäväksi maanhankintapäätösten purkamisen rajoittamista koskevan lakiehdotuksen maatalousvaliokunnan esittämässä muodossa.

Asiasta keskusteltiin, missä yhteydessä varat. Varjola selosti Askolin-Ingelbergin tapausta ja lakiehdotuksen käytännöllistä merkitystä.

Puheenjohtaja huomautti, ettei ole oikeusvaltion periaatteiden mukaista, että taannehtivasti katkaistaisiin oikeus muutoksensaantiin.

Ed. Hetemäen mielestä lakia oli vaikea saada yli vaalien, kun nykyinen propaganda jatkui.

Päätettiin, että ed. Hetemäki ja Lehtonen kääntyisivät lähetystönä Askolin-Ingelbergin asiamiehen varat. Boreniuksen puoleen esittääkseen, että Orimattilassa suoritettuja maanlunastustoimituksia koskevat purkuanomukset peruutettaisiin.

4 §.

Puheenjohtaja ilmoitti, että perustuslakivaliokunta oli asettanut Salaputki-jutussa annettavien vastineiden määräajaksi 13.2.1953. Puheenjohtaja toimisi asiaa käsiteltäessä perustuslakivaliokunnan puheenjohtajana ja ed. Lehtonen jäsenenä mahdollisissa valtakunnanoikeuden istunnoissa.

5 §.

Ed. Hetemäen ehdotuksesta päätettiin, että välikysymyksen ensimmäisille allekirjoittajille suoritetaan ryhmän kassasta 15.000 markkaa välikysymyksen valmistelusta aiheutuneiden kustannusten peittämiseksi.

6 §.

Ed. Kölli ilmoitti käsityksensä, että maataloustulon vakauttamista koskeva valtioneuvoston päätös olisi hylättävä, koska hinnat vakautettaisiin tasolle, joka vastaa vain n. 75 % tuotantokustannuksista.

Vakuudeksi:

Alpo Karjola

Pöytäkirja kokoomuksen eduskuntaryhmän kokouksesta 15.12.1952 klo 14.40. Läsnä olivat edustajat Ahmavaara, Borg-Sundman, Hakala, Hallberg, Heikkilä, Heitto, Hetemäki, Honkala, Huttunen, Kölli, Junnila, Koivisto, Kosola, Lehtonen, Nuorsaari, Saariaho, Saura, Tuurna, Wiherheimo ja Virkki. Puhetta johti ed. Ahmavaara ja pöytäkirjan laati varat. Varjola.

1 §.

Keskusteltiin ns. purkulakiesityksestä .

Lehtonen: oli käynyt yhdessä ed. Hetemäen kanssa varat. Boreniuksen luona Orimattilan purkuasian johdosta. Tämän jälkeen Askolin-Ingelbergin puolesta oli jätetty Korkeimpaan oikeuteen peruutus- ja rajoituskirjelmä.

Tuurna: oli toivonut, että lakiehdotus olisi saatu suuressa valiokunnassa jaostokäsittelyyn. Vaikka Korkein oikeus ei yleensä suostukaan purkuhakemuksiin, niin ne pitävät yllä epävarmuuden tunnetta. Maalaisliitto käyttää purkulakia häikäilemättömästi hyväkseen.

Hetemäki: Lakiehdotuksen taannehtivaisuus on pahasta. Kun lain välitön aihe on poistettu, on vaikea olla estämättä kiireellisyyttä.

Puheenjohtaja: Poliittinen puoli on kyllä tärkeä, mutta oikeuskysymykset vaikeat, kun jo käytetty muutoksenhakuoikeus leikattaisiin pois. Jos ehdotus jäisi lepäämään, olisi syytä ehdottaa ponsi siitä, että purun hakemiselle asetettaisiin määräaika. 2-3 kuukauden määräaika on liian lyhyt.

Heitto: halusi katsoa asiaa pelkästään inhimillisten seikkojen kannalta.

Heikkilä: ymmärsi tunteet, mutta tunteet ne on toisilla-kin.

Kölli: lailla siunattaisiin Vennamon laittomuudet.

Salminen: Kun lakiehdotus menisi läpi seuraavilla valtiopäivillä, olisi kiireellisyyden estäminen vain muodollinen asia. Tämä voitaisiin kuitenkin tulkita meitä vastaan.

Puheenjohtaja: Lailla ei vaalien jälkeen ole enää käytännöllistä merkitystä.

Borg-Sundman: vastusti lakiehdotuksen taannehtivaisuutta.

Saura: kannatti puheenjohtajan ehdotusta ponnien esittämisestä.

Ponsiehdotuksen laatiminen annettiin ed. Lehtosen ja varat. Varjolan tehtäväksi.

Vakuudeksi:

Alpo Varjola